

STŘEDNÍ ŠKOLA - CENTRUM ODBORNÉ PŘÍPRAVY TECHNICKÉ KROMĚŘÍŽ

Nábělkova 539/3, 767 01 Kroměříž

UČEBNÍ OSNOVY

VŠEOBECNĚ VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ A EKONOMIKY

**čtyřletých oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou
s kódovým označením „L“**

Schválil: Ing. Bronislav Fuksa
ředitel SŠ-COPT

Dne: 01. 09. 2022

Obsah

1. Jazykové vzdělávání a komunikace	3
1.1 Český jazyk a literatura	3
1.2 Anglický jazyk	29
2. Společenskovědní vzdělávání	48
2.1 Občanská nauka.....	48
2.2 Dějepis.....	60
3. Přírodovědné vzdělávání	66
3.1 Fyzika	66
3.2 Chemie	74
3.3 Základy ekologie	80
4. Matematické vzdělávání.....	86
4.1 Matematika.....	86
5. Estetické vzdělávání.....	105
6. Vzdělávání pro zdraví	106
6.1 Tělesná výchova.....	106
6.2 Zdravotní tělesná výchova	133
7. Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	140
7.1 Informační a komunikační technologie.....	140
8. Ekonomické vzdělávání	150
8.1 Ekonomika	150

1. Jazykové vzdělávání a komunikace

1.1 Český jazyk a literatura

Předmět český jazyk a literatura má komplexní charakter. Propojuje oblast jazykového a estetického vzdělávání.

Jazykové vzdělávání vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací.

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Práce s uměleckým textem je na tomto stupni vzdělávání zaměřena především na výchovu k vědomému, kultivovanému čtenářství. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu

- vysvětlit žákům systém mateřského jazyka;
- vést žáky k uplatňování mateřského jazyka v rovině vnímání, pochopení a správného užití;
- umožnit žákům využívat jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovat se srozumitelně a souvisle, formulovat a obhajovat své názory;
- umožnit žákům pochopit význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- naučit žáky získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů a vhodným způsobem je předávat;

- kultivací žáků přispět k vytváření hodnotové orientace občana demokratické společnosti;
- přesvědčit žáky, aby přistoupili k umění jako specifické výpovědi o skutečnosti;
- přesvědčit žáky o nutnosti tolerance k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- vést žáky k tomu, aby ctili a chránili materiální i kulturní hodnoty a samostatně získávali přehled o kulturním dění ve svém okolí;
- vysvětlit žákům vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

b) Charakteristika učiva

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

- obsahem navazuje na vědomosti a dovednosti, které žáci získali na základní škole, vysvětlí systém mateřského jazyka, především zákonitosti tvarosloví a skladby, upevní znalosti pravopisných pravidel a vysvětlí správné používání cizích slov a odborných termínů.

Komunikační a slohová výchova

- vysvětlí principy rétoriky, verbální a nonverbální komunikace, upevní kompetence praktickým nácvikem nejčastějších komunikačních situací, upevní znalosti základních slohových útvarů a postupů v mluvené i psané podobě.

Práce s textem a získávání informací

- vede k pochopení různých informačních zdrojů a způsobů práce s nimi;
- upevní a prohloubí dovednosti žáků praktickým nácvikem.

Umění a literatura

- vysvětlí žákům rozdíly mezi jednotlivými druhy umění;
- seznámí žáky s literaturou jako specifickým druhem umění;
- seznámí žáky se základními směry v umění a literatuře od starověku až po 20. století a jejich představiteli.

Práce s literárním textem

- vysvětlí jednotlivé literární žánry a základní prvky výstavby literárního díla, na rozbořech konkrétních ukázek vede žáky k pochopení textů a myšlenek autorů;
- snaží se vést žáky k vnímání estetické roviny textu a k vlastnímu estetickému zážitku z četby.

Kultura

- seznámí žáky s kulturními institucemi ČR a regionu;
- naučí žáky vyhledávat informace o kultuře, kultivací ovlivňuje princip výběru;
- seznámí žáky se základními normami společenského chování;
- vede žáky k toleranci k odlišným pohledům na svět, národ a kulturu, vysvětlí vliv médií a reklamy na proměnu kulturních hodnot.

c) Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

V této oblasti je jazykové vzdělávání úzce provázáno se vzděláváním estetickým. Žáci jsou vedeni k chápání jazyka jako prostředku komunikace, ale rovněž jako estetického a kulturního fenoménu.

Cílem jazykového vzdělávání není pouze rozvoj a kultivace písemného a mluveného projevu žáka, ale také získání a prohloubení postojů, které by žáka vedly k vnímání krásy jazyka a uvědomělé a cílené percepce uměleckého textu. V oblasti osobnostního rozvoje jsou žáci vedeni k soustavné práci s odborným textem a zdroji informací, které vedou k jejich profesnímu růstu.

V součinnosti s jazykovým vzděláváním přispívá estetické vzdělávání k chápání jazyka jako prostředku umělecké tvorby a objektu estetického vnímání. Vede žáky ke snaze o vlastní estetický prožitek při vnímání uměleckého díla.

Zároveň přispívá k formování takových postojů žáků, které vedou ochraně a rozvíjení společenských a kulturních hodnot a zároveň k toleranci odlišného pohledu na tyto hodnoty a otevřenosti vůči odlišným kulturním trendům.

Cílem předmětu je naučit žáka orientovat se v nabídce médií, kriticky ji hodnotit a z této nabídky si volit a vychovávat tak náročného čtenáře-posluchače-diváka a nikoli jen pasivního konzumenta.

d) Pojetí výuky

Na začátku celku bude učivo vysvětleno kombinací výkladu a řízeného rozhovoru.

V dalších hodinách již bude těžiště výuky spočívat v získávání dovedností formou praktických cvičení (modelových rozhovorů ve skupinách, řízenou diskusi, písemným řešením zadaných úkolů).

Součástí výuky bude užití audiovizuální a informační a komunikační techniky, v návaznosti na materiálové vybavení školy.

K výuce budou užity vhodné jazykové příručky (Pravidla českého pravopisu, Stručná mluvnice česká), čítanky, ukázky z literárních děl a pracovní listy, které vyučující připraví. Žáci budou poznatky zapisovat do sešitů.

e) Hodnocení výsledků žáků

Hlediska hodnocení:

- správné řešení zadaných úkolů v písemné podobě (pravopisná cvičení, vypracování slohových prací);
- správné a originální řešení modelových situací při rozhovorech a skupinových pracích;
- úroveň znalostí ověřovaná zkoušením;
- vhodná, přiměřená a jazykově správná prezentace vlastního názoru při práci s ukázkami, podepřená věcnou argumentací vycházející ze znalosti literárních směrů, druhů, žánrů a forem;
- aktivní přístup k řešení zadaných úkolů.

Metody hodnocení:

- písemná práce, test;
- slohová práce;
- ústní zkoušení;
- hodnocení skupinová práce.

f) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky k sdělnému kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života.

Systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci.

Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Práce s uměleckým textem slouží k výchově k vědomému, kultivovanému čtenářství, k vytváření rozmanitých komunikačních situací (dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem), vede i k esteticky tvořivým aktivitám.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování

občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.

Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně.

Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- *pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;*
- *chápalí postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;*
- *porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;*
- *respektovali principy udržitelného rozvoje;*
- *získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;*
- *samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;*
- *pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;*
- *osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;*
- *dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;*
- *osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;*
- *získali přehled o možnostech využívání obnovitelných zdrojů energie – EVVO.*

1. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

1. Obecné poznatky o jazyce - vývoj českého jazyka

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - orientuje se v soustavě jazyků - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny	1.1 Zařazení českého jazyka 1.2 Příbuznost jazyků 1.2.1 Indoevropské jazyky 1.3 Vývoj českého jazyka 1.4 Stručná charakteristika češtiny 1.5 Národní jazyk a jeho útvary 1.5.1 Jazyk spisovný 1.5.2 Jazyk nespisovný 1.5.2.1 Česká nářečí
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

2. Obecné poznatky o jazyce - spisovný jazyk

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby, orientuje se v soustavě jazyků	2.1 Spisovnost a jazyková kultura 2.2 Úzus, norma a kodifikace 2.2.1 Normativní jazykové příručky 2.3 Vývojové tendence českého jazyka 2.4 Získávání a zpracování informací
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

3. Tvarosloví - slovní druhy

20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska	3.1 Podstatná jména 3.1.1 Ke slovním druhům obecně 3.2.1 Rozdělení podstatných jmen 3.2.1.1 Základní mluvnické kategorie 3.2 Přídavná jména 3.2.1 Zařazení přídavných jmen 3.2.2 Přídavná jména jakostní a vztahová 3.2.3 Skloňování 3.2.4 Stupňování 3.3 Zájmena 3.3.1 Zařazení zájmen 3.3.2 Druhy zájmen 3.4 Číslovky 3.4.1 Zařazení číslovek 3.4.2 Druhy číslovek 3.5 Slovesa 3.5.1 Zařazení sloves 3.5.2 Struktura slovesného tvaru 3.5.4 Slovesné tvary určité a neurčité 3.5.5 Druhy sloves 3.5.6 Kategorie sloves 3.6 Neohebné slovní druhy 3.6.1 K neohebným slovním druhům obecně 3.6.2 Příslovce 3.6.2.1 Dělení z hlediska významu 3.6.2.2 Stupňování 3.6.3 Předložky 3.6.3.1 Dělení z hlediska původu 3.6.3.2 Druhy podle pádů 3.6.4 Spojky 3.6.4.1 Souřadící 3.6.4.2 Podřadící 3.6.5 Částice 3.6.6 Citoslovce
pokrytí průřezových témat	

4. Skladba - věta

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska - rozumí obsahu textu i jeho částí	4.1 Věta jako základní stavební jednotka 4.2 Věty jednočlenné a dvojčlenné 4.3 Významové vztahy ve větě jednoduché 4.4 Struktura věty jednoduché 4.4.1 Struktura věty dvojčlenné 4.4.2 Struktura věty jednočlenné
pokrytí průřezových témat	

5. Skladba - větné členy

7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska - rozumí obsahu textu i jeho částí	5.1 Skladební funkce - dvojice 5.2 Větné členy základní a rozvíjející, řídicí a závislé 5.3 Větné členy holé a rozvité 5.4 Souřadně spojené větné členy 5.5 Psaní čárky ve větě jednoduché 5.6 Druhy větných členů 5.6.1 Podmět 5.6.2 Přísudek 5.6.3 Shoda přísudku s podmětem 5.6.4 Rozvíjející větné členy 5.6.4.1 Předmět 5.6.4.2 Přísluvečné určení 5.6.4.3 Přívlástek 5.6.4.4 Doplněk 5.6.4.5 Postup při určování větných členů
pokrytí průřezových témat	

6. Skladba - souvětí

11 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - rozumí obsahu textu i jeho částí	6.1 Věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá 6.2 Vztahy vět v souvětí 6.2.1 Souvětí podřadné 6.2.2 Souvětí souřadné 6.3 Postup při větném rozboru
pokrytí průřezových témat	

7. Sloh

12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - rozumí obsahu textu i jeho částí	7.1 Jazykový styl - obecně 7.2 Stylistika 7.3 Slohotvorní činitelé 7.4 Funkční styly 7.5 Psaný a mluvený projev 7.6 Stylová příznakovost 7.7 Slohové útvary a postupy 7.8 Prostě sdělovací styl 7.8.1 Vlastnosti stylu 7.8.2 Stavba útvarů stylu 7.8.3 Mluvené útvary stylu 7.8.4 Psané útvary stylu 7.8.5 Stylizace mluveného projevu v umělecké literatuře 7.9 Umělecký styl 7.9.1 Zařazení stylu 7.9.2 Poetika 7.9.3 Struktura uměleckého textu

	7.9.4 Jazykové prostředky stylu 7.9.5 Struktura uměleckého textu 7.9.6 Slohové postupy a útvary stylu
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

8. Základy literární teorie 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	8.1 Literární věda a její disciplíny 8.2 Poezie a próza 8.3 Literární druhy a žánry
pokrytí průřezových témat	

9. Písemnictví starověku 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	9.1 Literatura staroorientálních států 9.2 Čínská literatura 9.3 Hebrejská literatura 9.4 Antická literatura
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

10. Středověká evropská literatura 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	10.1 Středověké chápání světa a vzdělanost 10.2 Románská a gotická kultura 10.3 Obecné znaky středověké literatury 10.4 Národní literatury.
pokrytí průřezových témat	

11. Česká literatura středověku 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých	11.1 Staroslověnské písemnictví 11.2 Latinsky psaná literatura 11.3 Počátky česky psané literatury 11.4 Literatura doby husitské

literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
pokrytí průřezových témat	

12. Renesance a humanismus v evropské literatuře

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	12.1 Italská literatura 12.2 Francouzská literatura 12.3 Španělská literatura 12.4 Anglická literatura 12.4.1 W. Shakespeare
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

13. Renesance a humanismus v Čechách

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	13.1 Latinsky píšící čeští humanisté 13.2 Národní humanismus
pokrytí průřezových témat	

14. Baroko v evropské literatuře

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm	14.1 Národní literatury

- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
pokrytí průřezových témat	

15. Baroko v české literatuře

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	15.1 Specifika českého barokního umění 15.2 Domácí literatura - naukové texty, duchovní lyrika, tvorba pololidová, tvorba lidová - slovesný folklor 15.3 Exulantská literatura 15.3.1 J. A. Komenský
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

16. Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropské literatuře

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	16.1 Klasicismus 16.2 Osvícenství 16.3 Preromantismus
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	
Občan v demokratické společnosti	

17. Návštěva kulturní instituce

1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v nabídce kulturních institucí - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl	

pokrytí průřezových témat
Člověk a svět práce
Občan v demokratické společnosti
Člověk a životní prostředí
Informační a komunikační technologie

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.).

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

KOMPETENCE K UČENÍ

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

1. Lexikologie - základní pojmy

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	1.1 Slovo a pojmenování 1.1.1 Slovo a pojmenování 1.1.2 Vzájemné vztahy mezi pojmenováními a změny jejich významu 1.1.2.1 Mnohoznačná pojmenování 1.1.2.2 Jednoznačná pojmenování 1.1.2.3 Nepřímá pojmenování 1.1.2.4 Expresivní pojmenování
pokrytí průřezových témat	

2. Lexikologie - slovo jako jednotka slovní zásoby

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak	2.1 Slovo a jazykový systém 2.2 Lexikální a gramatický význam slova 2.3 Slovo a jeho vlastnosti 2.4 Slovní zásoba 2.5 Slovníky
pokrytí průřezových témat	

3. Lexikologie - slovní druhy

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
	3.1 Třídění slovní zásoby 3.1.1 Slovní druhy z hlediska významového 3.1.2 Slovní druhy z hlediska tvaroslovného 3.1.3 Slovní druhy z hlediska skladebního
pokrytí průřezových témat	

4. Slovtvorba - tvoření slov v českém jazyce

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	4.1 Ke tvoření slov obecně 4.2 Morfém, tvarotvorný základ a formant 4.2.1 Druhy morfémů 4.3 Základní slovtvorné způsoby 4.3.1 Odvozování 4.3.2 Skládání 4.3.3 Zkracování
pokrytí průřezových témat	

5. Slovtvorba - stavba slova

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	5.1 Stavba slova 5.2 Morfematická struktura slova
pokrytí průřezových témat	

6. Skladba - věta

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	6.1 Formálně syntaktické vztahy ve větě jednoduché 6.2 Prostředky vyjádření skladebních vztahů ve větě
pokrytí průřezových témat	

7. Skladba - větné členy

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	7.1 Větné členy základové a nezákladové 7.2 Formální vyjádření větných členů slovem a vedlejší větou 7.3 Formálně nevyjádřený větný člen
pokrytí průřezových témat	

8. Sloh

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - přednese krátký projev - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - v písemném projevu uplatňuje znalosti	8.1 Odborný styl 8.1.1 Zařazení stylu 8.1.2 Rysy stylu 8.1.3 Druhy stylu 8.1.4 Stavba odborných textů 8.1.5 Jazykové prostředky stylu 8.1.6 Slohové útvary a postupy stylu 8.2 Administrativní styl 8.2.1 Zařazení stylu 8.2.2 Charakteristické rysy projevu stylu 8.2.3 Normy 8.2.4 Jazykové prostředky stylu 8.2.5 Slohové útvary a postupy stylu 8.2.6 Heslovitá struktura administrativních útvarů 8.2.7 Textová forma 8.2.8 Struktura úředního dopisu

českého pravopisu - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

9. Romantismus ve světové literatuře

5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	9.1 Národní literatury
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

10. Národní obrození

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	10.1 První etapa NO - defenzivní 10.2 Druhá etapa NO - ofenzivní 10.3 Třetí etapa NO - vrcholná
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

11. Realismus ve světové literatuře

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého	11.1 Národní literatury

- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	
pokrytí průřezových témat	

12. Česká literatura 2. poloviny 19. století

7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	12.1 Májovci - 60. léta 12.2. Ruchovci, lumírovci, novoromantismus - 70. a 80. léta 12.3 Historická próza 12.4 Venkovská próza 12.5 Realisticko-naturalistická literatura 12.6 Realistické drama
pokrytí průřezových témat	

13. Světová literatura na přelomu 19. a 20. století

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	13.1 Symbolismus, impresionismus, dekadence, prokletí básníci
pokrytí průřezových témat	

14. Česká literatura od přelomu 19. a 20. století do konce 1. světové války

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	14.1 Moderní revue 14.2 Katolická moderna 14.3 Manifest České moderny 14.4 Tzv. generace buřičů
pokrytí průřezových témat	

15. Návštěva kulturní instituce

1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- samostatně vyhledává informace v této oblasti - orientuje se v nabídce kulturních institucí - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí	

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence**MATEMATICKÉ KOMPETENCE**

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

KOMPETENCE K UČENÍ

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí.

1. Nauka o zvukové stránce jazyka

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - řídí se zásadami správné výslovnosti	1.1 Fonetika a fonologie 1.2 Základy fonetiky 1.2.1 Rovina zvuková 1.2.2 Rovina tvoření řeči 1.2.3 Rovina vnímání řeči 1.2.4 Systém českých hlásek 1.2.5 Vyšší zvukové celky 1.3 Spisovná výslovnost 1.3.1 Výslovnost přejatých a cizích slov
pokrytí průřezových témat	

2. Nauka o grafické stránce jazyka

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - řídí se zásadami správné výslovnosti	2.1 Mluvená a psaná forma jazyka 2.2 Vlastnosti písemného projevu 2.3 Písmo 2.3.1 Vývoj písma 2.3.2 Vývoj českého pravopisu 2.3.3 Základní pravopisné jevy
pokrytí průřezových témat	

3. Skladba - tvorba věty

5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	3.1 Valence, základová větná struktura, gramatický větný vzorec 3.2 Konstrukční větné zvláštnosti 3.3 Odchyly od větné stavby
pokrytí průřezových témat	

4. Sloh

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka ...) - používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů - má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti - má přehled o knihovnách a jejich službách - zaznamenává bibliografické údaje - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - řídí se zásadami správné výslovnosti	4.1 Publicistický styl 4.1.1 Vlastnosti stylu 4.1.2 Sdělovací prostředky 4.1.3 Forma 4.1.3.1 Mluvená publicistika 4.1.3.2 Psané publicistické útvary 4.1.4 Strukturní prvky novin a časopisů 4.1.5 Vlastnosti jazykových projevů stylu 4.1.6 Jazykové prostředky stylu 4.1.7 Slohové postupy a útvary stylu 4.1.8 Zpravodajské útvary stylu 4.1.9 Analytické útvary stylu 4.1.10 Beletristické útvary stylu
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Informační a komunikační technologie	

5. Základy rétoriky

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - řídí se zásadami správné výslovnosti	5.1 Zařazení rétoriky 5.2 Rétorika podle Aristotela 5.3 Charakteristické znaky řečnických projevů 5.4 Prostředky řečnických projevů 5.5 Řečník 5.6 Hlavní řečnické útvary
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

6. Poezie ve světové literatuře v předválečném, válečném a meziválečném období 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	6.1 Poezie ve svět. lit. v předválečném, válečném a meziválečném období, moderní básnické směry - futurismus, kubofuturismus, expresionismus, surrealismus 6.2 Osobnosti jednotlivých národních literatur
pokrytí průřezových témat	

7. Próza a drama ve světové literatuře v předválečném, válečném a meziválečném období 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	7.1 Obraz 1. světové války v literatuře 7.2 Osobnosti jednotlivých národních literatur 7.3 Německy píšící pražští autoři
pokrytí průřezových témat	
Občan v demokratické společnosti	

8. Česká poezie od konce 1. světové války do konce 2. světové války 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace	8.1 Proletářská poezie 8.2 Poetismus, surrealismus 8.3 Katolický proud

- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	8.4 Spirituální proud
pokrytí průřezových témat Člověk v demokratické společnosti	

9. Česká próza, drama a kritika od konce 1. světové války do konce 2. světové války

11 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	9.1 Legionářská literatura 9.2 J. Hašek 9.3 Imaginativní próza 9.4 Katolický proud, ruralismus 9.5 Socialistický realismus: 9.6 Psychologická próza 9.7 Demokratický proud 9.7.1 K. Čapek 9.8 Drama (20. - 40. léta) 9.9 Literární kritika
pokrytí průřezových témat Člověk v demokratické společnosti	

10. Návštěva kulturní instituce

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v nabídce kulturních institucí - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	

pokrytí průřezových témat
Člověk a svět práce
Občan v demokratické společnosti
Informační a komunikační technologie
Člověk a životní prostředí

4. ročník, 4 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.

KOMPETENCE K UČENÍ

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

1. Skladba - výpověď

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	1.1 Věta a výpověď 1.2 Vlastnosti výpovědi 1.2.1 Gramatická forma výpovědi 1.2.2 Zvuková a grafická forma výpovědi 1.2.3 Obsah výpovědi 1.2.4 Komunikační funkce výpovědi 1.2.5 Modalita a emocionalita výpovědi 1.2.6 Aktuální větné členění 1.3 Zápor (negace)
pokrytí průřezových témat	

2. Nauka o textu - základy textové syntaxe

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se ve výstavbě textu - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	2.1 Komunikace 2.2 Text 2.3 Textová syntax 2.4 Výstavba textu 2.5 Soudržnost textu 2.6 Členění souvislého textu
pokrytí průřezových témat	

3. Tvarosloví - opakování

7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	3.1 Ohebné druhy slov 3.2 Neohebné slovní druhy
pokrytí průřezových témat	

4. Sloh

13 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se ve výstavbě textu	4.1 Odborný styl

- má přehled o slohových postupech uměleckého stylu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - sestaví základní projevy administrativního stylu - samostatně zpracovává informace - vypracuje anotaci - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	4.1.1 Opakování 4.1.2 Prohlubování 4.1.3 Další útvary stylu 4.2 Umělecký styl 4.2.1 Opakování 4.2.2 Prohlubování 4.2.3 Vypravování s uměleckými prvky
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie	

5. Celkové opakování k maturitní zkoušce

11 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se ve výstavbě textu - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - sestaví základní projevy administrativního stylu - samostatně zpracovává informace - vypracuje anotaci - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	
pokrytí průřezových témat	

6. Světová literatura 2. poloviny 20. století

19 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - samostatně vyhledává informace v této oblasti	6.1 Obraz 2. světové války v literatuře 6.2 Próza 2. poloviny 20. století v národních literaturách 6.3 Existencialismus 6.4 Beatnici, rozhněvaní mladí muži 6.5 Nový román 6.6 Magický realismus 6.7 Absurdní drama 6.8 Sci-fi a fantasy literatura 6.9 Detektivní žánr
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí	

7. Česká poezie 2. poloviny 20. století

13 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - samostatně vyhledává informace v této oblasti	7.1 Vývojové mezníky literatury 2. poloviny 20. století - literatura oficiální, samizdatová a exilová 7.2 Reakce na válku 7.3 Poezie v letech 1945- 1968: Skupina 42, Skupina RA, Ohnice, Host do domu, ... 7.4 Poezie po roce 1968 – oficiální autoři, samizdat, písňové texty, český underground 7.5 Poezie 90. let
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

8. Česká próza, drama a kritika 2. poloviny 20. století

17 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - samostatně vyhledává informace v této oblasti	8.1 Reakce na válku 8.2 Proměny prózy v 50. - 70. letech 8.3 Oficiálně vydávaná próza v období tzv. normalizace 8.4 Ineditní a exilová próza - Edice Petlice, Kvart, 68' Publishers, ... 8.5 Próza 90. let 8.6 Vývoj dramatu 2. poloviny 20. století 8.6.1 Divadla malých forem 8.7 Vývoj literární kritiky 2. poloviny 20. století 8.8 Noviny a časopisy pro literaturu a literární vědu
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

9. Celkové opakování k maturitní zkoušce

20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - samostatně vyhledává informace v této oblasti	
pokrytí průřezových témat	

1.2 Anglický jazyk

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Žáci by měli zvládnout na různých úrovních řečové dovednosti nejméně ve dvou jazycích.

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- u prvního cizího jazyka minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- u dalšího cizího jazyka minimální úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek.

Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu

Předmět anglický jazyk má poskytnout informace týkající se schopnosti orientovat se v každodenních situacích a používat jazykové prostředky k běžnému dorozumívání. Zároveň umožní studentům aktivně užívat odbornou slovní zásobu vztahující se ke studovanému oboru.

b) Charakteristika učiva

Učivo navazuje a rozšiřuje poznatky žáků ze ZŠ. Skladba výukových celků je zpracována podle RVP předmětu anglický jazyk. Při výuce předmětu jsou použity učebnice English file a Real Life. Ve vyučování je ovšem využito i dalších pramenů, jakými jsou odborné časopisy a literatura vztahující se ke studovaným oborům našich žáků. Učebnice a materiály, se kterými pracujeme, umožňují aktivně se zapojovat a rozumět v situacích běžné každodenní mluvy.

c) Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí

Výuka jazyků obecně směřuje k tomu, aby se žáci byli schopni všeobecně orientovat v cizojazyčném prostředí, používat odborných výrazů vztahujícím se ke studovanému oboru. Gramatika – Studenti získávají určitý gramatický základ, který navazuje na učivo základních škol, a praktické jazykové dovednosti si mohou ověřit v cvičebnicích anglické gramatiky, které jsou součástí každé vydávané řady učebnic. Znalost anglické gramatiky a slovní zásoby, kterou by studenti měli obsáhnout, jim umožňuje orientovat se a reagovat v běžných každodenních situacích, vyjádřit požadavek, podat informaci, nakupovat atd.

d) Pojetí výuky

Předmět se vyučuje ve všech čtyřech ročnících. Je rozdělen do tematických celků, které na sebe navazují. Při výuce jsou teoretické poznatky procvičovány v praktických konverzačních cvičeních. Při probírání nového učiva je využíváno metody výkladu nebo řízeného rozhovoru ovšem s dostupnými didaktickými pomůckami. Žáci pracují samostatně i ve skupinách. Slovní zásoba je přizpůsobena studované látce i příslušným konverzačním tématům, zahrnuje

ovšem i odborné výrazy a při jejím získávání lze využít učebnic i jiných pramenů a odborných publikací.

e) Hodnocení výsledku žáků

Při hodnocení žáků se klade důraz na porozumění obsahu sdělení a obsažení základních gramatických okruhů.

f) Konverzační okruhy

Prostřednictvím těchto získávají studenti informace o anglicky mluvících zemích – základní geografické, demografické poznatky. Spousta konverzačních okruhů je poplatná situacím, které mohou nastat jak při běžné každodenní konverzaci (nakupování, cestování aj.), ovšem i při nástupu studentů do zaměstnání (odborné výrazy, pracovní postupy).

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství a humanitě se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání,

tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- *pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;*
- *cháпали postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;*
- *porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;*
- *respektovali principy udržitelného rozvoje;*
- *získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;*
- *samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;*
- *pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;*
- *osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;*
- *dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;*
- *osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.*

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- *komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata;*
- *volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;*

- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

K podpoře výuky jazyků je vhodné pracovat s multimediálními výukovými programy a internetem, utvářet příznivé školní prostředí, rozvíjet a využívat nabízené evropské programy. Rovněž je účelné integrovat odborný jazyk do výuky, např. vytvářet podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných předmětů v cizím jazyce, zapojovat žáky do projektů a soutěží a navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí.

Pro motivaci žáků k učení cizích jazyků, pro jejich osobní zkušenost a poznání života v multikulturní společnosti se doporučuje organizování odborných jazykových pobytů a zahraničních stáží.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům.

Je třeba, aby škola respektovala cizí jazyk, který již žáci v základním vzdělávání studovali.

Obsah vzdělávání (učivo) je v RVP vymezen jednotně pro úroveň B1 i A2 a z didaktického hlediska je rozdělen do čtyř kategorií. Školy při tvorbě ŠVP zohlední všechny zmiňované kategorie učiva. Je samozřejmé, že v procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Není žádoucí je vyučovat izolovaně. V kompetenci škol je zařazení takových témat do ŠVP, která odpovídají potřebě a specializaci vyučovaných oborů.

Výsledky vzdělávání jsou v ŠVP diferencovány podle úrovně jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických.

1. ročník, 3 h týdně, povinný předmět

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

1. Osobní údaje

23 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- porozumí školním a pracovním pokynům - zapojí se do běžného hovoru bez přípravy - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - ověří si i sdělí získané informace písemně - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - vyslovuje srozumitelně co nejlépe	1.1 Slovní zásoba: - Vzhled a charakter - Koníčky a zájmy - Osobní údaje 1.2 Gramatika: - Přídavná jména - Negativní předpony - Modifikační příslovce

přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	- Přítomný čas prostý - Přítomný čas průběhový - Sloveso + infinitiv/gerundium 1.3 Psaní: - Osobní profil 1.4 Výslovnost: - Intonace v otázkách
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

2. Rodina 23 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- přeloží text a používá slovníky (i elektronické) - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - uplatňuje různé techniky čtení textu	2.1 Slovní zásoba: - Rodina, problémy mladých lidí - Volný čas 2.2 Gramatika: - Minulý čas prostý - Minulý čas průběhový 2.3 Psaní: - Článek pro časopis 2.4 Výslovnost: - Koncové „-ed“
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí	

3. Vzdělávání 23 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- sdělí a zdůvodní svůj názor - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země	3.1 Slovní zásoba: - Vzdělávací systémy, zaměstnání 3.2 Gramatika: - Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - Členy - Neurčitá zájmena - Vyjádření množství - Předložky pohybu - Složená slova 3.3 Psaní: - Leták 3.4 Výslovnost: - Určitý člen „the“
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

4. Zdraví a nakupování 23 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- čte s porozuměním věcně i jazykově	4.1 Slovní zásoba:

- přiměřené texty, orientuje se v textu, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí	- Jídlo, pití - Zdravý životní styl 4.2 Gramatika: - Přídavná jména zakončená na „-ed“ a „-ing“ - 2. a 3. stupeň přídavných jmen - Srovnání 4.3 Psaní: - Recenze 4.4 Výslovnost: - Oslabená výslovnost slov ve větě
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

5. Realie I – Česká republika

7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	5.1 Slovní zásoba: - Česká republika – poloha, rozloha, hlavní město, pamětihodnosti, pohoří, řeky, hospodářství, vzdělávací systém, politické zřízení, významné osobnosti - Zákony v ČR
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

2. ročník, 3 h týdně, povinný předmět

Klíčové kompetence**KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM**

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

1. Cestování

23 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	1.1 Slovní zásoba: - Dopravní prostředky - Cestování, letiště 1.2 Gramatika: - Předpřítomný čas - Minulý čas vs. předpřítomný čas - Otázka „Jak dlouho?“ 1.3 Psaní:

	- Neformální dopis
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

2. Technika – odborné téma

23 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy	2.1 Slovní zásoba: - Dle zaměření oboru 2.2 Gramatika: - Frázová slovesa - Vyjádření budoucího děje - Nulový člen - Vyjádření „snad“ a „možná“ 2.3 Psaní: - Formální dopis 2.4 Výslovnost: - „going to“
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Občan v demokratické společnosti	

3. Sport, zábava

23 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text na dané téma a ve stanoveném rozsahu, např. formou popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis	3.1 Slovní zásoba: - Vybavení - Druhy sportů - Televize, počítače 3.2 Gramatika: - Frázová slovesa - Slovesa „muset“, „nesmět“, „nemuset“ - Podmínkové věty – 1. kondicionál 3.3 Psaní: - Vzkaz 3.4 Výslovnost: - „will“, „won't“
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

4. Počasí

23 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby - přeloží text a používá slovníky (i elektronické) - vyjádří písemně svůj názor na text	4.1 Slovní zásoba: - Globální problémy - Rady 4.2 Gramatika: - Přípony podstatných jmen - 2. kondicionál

	- Vyjádření „kdyby“ 4.3 Psaní: - Úvaha 4.4 Výslovnost: - „should“, „shouldn't“, „would“, „wouldn't“
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Občan v demokratické společnosti	

5. Reálie II – Británie, Kanada

7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	5.1 Slovní zásoba: - Británie, Kanada – poloha, rozloha, hlavní město, pamětihodnosti, pohoří, řeky, hospodářství, vzdělávací systém, politické zřízení, významné osobnosti
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

3. ročník, 3 h týdně, povinný předmět

Klíčové kompetence**KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM**

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

1. Zaměstnání

20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - komunikuje s jistotou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	1.1 Slovní zásoba: - Dělení zaměstnání - Žádost o práci 1.2 Gramatika: - Tvorba podstatných jmen pomocí přípon - Hovorové výrazy 1.3 Psaní: - Příběh 1.4 Výslovnost: - Intonace zdůrazněného slova ve větě
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

2. Vzdělávání

20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- ověří si i sdělí získané informace písemně - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření	2.1 Slovní zásoba: - Publikace a texty - Oddělení v knihkupectví 2.2 Gramatika: - Minulé časy 2.3 Psaní: - Recenze knihy 2.4 Výslovnost: - Přízvuk ve slovech
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce	

3. Oblečení, móda a pocity

20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	3.1 Slovní zásoba: - Oblečení a móda - Služby - Národnosti - Pocity 3.2 Gramatika: - Pořadí přídavných jmen ve větě - Přítomný čas - Statická a dynamická slovesa - Vazba slovesa a infinitivu/-ing formy - Složená přídavná jména 3.3 Psaní: - Dopis příteli
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Občan v demokratické společnosti	

4. Technika – odborné téma

27 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- pronese jednoduše zformulovaný monolog - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života i k tématům z oblasti odborného zaměření studia - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření	4.1 Slovní zásoba: - Dílna a její vybavení 4.2 Gramatika: - Koncovky podstatných jmen - Předpony přídavných jmen - Vazba přídavného jména a předložky - Pořadí slov - Přídavná jména s koncovkou „-ed“ a „-ing“ - Frázová slovesa - Vztažné věty vypustitelné a nevypustitelné - Zvolací věty 4.3 Psaní:

	- Vypravování 4.4 Výslovnost: - „used to“
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce	

5. Realie III – USA, Austrálie

12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realiami mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	5.1 Slovní zásoba: - USA, Austrálie – poloha, rozloha, hlavní město, pamětihodnosti, pohoří, řeky, hospodářství, vzdělávací systém, politické zřízení, významné osobnost
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

4. ročník, 3 h týdně, povinný předmět

Klíčové kompetence**KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM**

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat predsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

**KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ
A PRACOVAT S INFORMACEMI**

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace;

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

1. Kultura

17 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače	1.1 Slovní zásoba: - Tradice a zvyky - Národnostní menšiny 1.2 Gramatika: - Vyjádření rodu - Koncovky podstatných jmen vyjadřující povolání - Oddělitelná a neoddělitelná frázová slovesa 1.3 Psaní: - Životopis 1.4 Výslovnost: - Intonace otázek a zvolacích vět
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

2. Péče o tělo a zdraví

20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- zaznamená vzkazy volajících - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení	2.1 Slovní zásoba: - Lidské tělo - Nemoci 2.2 Gramatika: - Minulý čas vs. předpřítomný čas - Předpřítomný čas průběhový 2.3 Psaní: - Neformální dopis 2.3 Výslovnost: - Homonyma
pokrytí průřezových témat	

3. Odborné téma – počítač

20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života i k tématům z oblasti odborného zaměření studia - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností	3.1 Slovní zásoba: - Počítačová technika 3.2 Gramatika: - Předpony podstatných jmen - Složená podstatná jména - Ustálená spojení slovesa a podstatného jména - Nultý kondicionál - Vyjádření spekulace a předpovědi - 1. kondicionál

	- Předbudoucí čas a čas budoucí průběhový - Slovesa s vazbou s infinitivem
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

4. Dům a domov

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - zapojí se do běžného hovoru bez přípravy - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení	4.1 Slovní zásoba: - Dům a zahrada - Stavby - Bydlení ve městě a na vesnici 4.2 Gramatika: - Prací věty - Větné dodatky - Časové předložky 4.3 Psaní: - Formální dopis – rezervace - Neformální dopis – odpověď na pozvání
pokrytí průřezových témat Člověk v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí	

5. Tradice a zvyky

17 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - uplatňuje různé techniky čtení textu - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	5.1 Slovní zásoba: - Gesta - Svátky a slavnosti - Mezilidské vztahy 5.2 Gramatika: - Neurčitá zájmena 5.3 Psaní: - Pohlednice
pokrytí průřezových témat Člověk v demokratické společnosti	

Cvičení z anglického jazyka

4. ročník, 1 h týdně, volitelný (bez skupiny)

1. Family life, interpersonal relationships, daily routine

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže vysvětlit důležitost rodiny - hovoří o své rodině, vztazích v ní - hovoří o lidských vlastnostech, popisuje pocity viditelné na obrázku - umí popsat denní režim ve všedních dnech,	1.1 Family, feelings – slovní zásoba 1.2 Popis obrázků, situace, feelings 1.3 Opakující se děje, Present Simple

o víkendech	
- napíše neformální dopis	

2. Mass media 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí funkci médií	2.1 Specifická slovní zásoba
- pohovoří o médiích v UK	2.2 Newspapers, tabloids – tisk v UK
- funkce televize, typy programů	2.3 Radio, television
- klady a nebezpečí internetu	2.4 Internet

3. Shopping 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- dokážou pojmenovat jednotlivé obchody	3.1 Different shops, supermarkets
- popíše, jaké zboží můžeme kde koupit	3.2 Country, village
- srovnají nakupování ve městě a na vesnici	3.3 How to pay
- obchodní řetězce USA, GB, ČR	3.4 Chain stores
- napíše nákupní seznam	

4. UK, London 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- základní fakta z historie UK	4.1 History of the UK
- princip konstituční monarchie	4.2 Constitutional monarchy
- Londýn, významná města	4.3 London, big cities
- dokáží pohovořit o typických věcech v UK	4.4 Customs
- popíše Londýn dle obrázků	

5. Home and furniture 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže popsat výhody, nevýhody bydlení v domě (bytě)	5.1 House, flat, hotel
- pohovoří o bydlení ve městě, na vesnici	5.2 Furniture
- popíše místnosti v domě, nábytek, vybavení	5.2 Advantages, disadvantages
- rozpozná typy domů v UK	

6. The young generations and their problems 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- umí popsat generační rozdíl	6.1 Young/ old generations, differences
- hovoří o různých zájmech, koníčcích	6.2 Hobbies/ interests of young/ old people
- popíše hlavní problémy mladých generací	6.3 What they wear
- hovoří o způsobu oblékání	

7. At the restaurant, travelling, food and drink 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- umí požádat o jídelní lístek, objedná si jídlo, pít	7.1 How to order
- hovoří o jídle, pití v rámci jednotlivých zemí	7.2 National meals, dishes
- pojmenuje různé dopravní prostředky	7.3 Means of transport
	7.4 Travelling abroad in ČR
	7.5 What we eat with

- porovná výhody a nevýhody různých typů cestování	
--	--

8. Odborná témata

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika - vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	8.1 Slovní zásoba dle zaměření oboru

9. Sports and games, free time and entertainment

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- umí vysvětlit význam sportů - zná národní sporty USA, GB, CR - umí popsat sportovní vybavení - popíše způsoby trávení volného času	9.1 Vocabulary – sports 9.2 National sports – UK, USA, CR 9.3 Famous competitions 9.4 Problems in sports 9.5 What free time means, my hobbies

10. Weather, nature, global problems

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje jednotlivá období - popíše globální problémy (počasí) - jmenuje extrémní projevy počasí - popíše počasí na obrázku	10.1 Weather, seasons 10.2 Typical weather + countries 10.3 Global problems 10.4 Natural disasters, extreme weather 10.5 Description of pictures

11. Education, jobs and career

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše jednotlivé úrovně vzdělání - zná rozdíly mezi vzděláváním – GB, ČR,... - popíše důležitost vzdělávání v souvislosti se zaměstnáním - popíše problém nezaměstnanosti - napíše žádost o zaměstnání	11.1 Education – USA, GB, CR – differences 11.2 Primary, secondary education, universities 11.3 Importance of Education – employment 11.4 Applying for a job, job interview 11.5 Unemployment

12. Specifická a oborová témata

5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v základních pojmech studovaného oboru - je schopen popsat pracovní postup, jednoduché schéma - ovládá specifickou slovní zásobu - komunikuje se zákazníkem, obchodním partnerem	12.1 Odborná angličtina dle zaměření oboru

13. The USA

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- hovoří o vzniku, historii USA - zná nejznámější města, památky - charakterizuje složení obyvatel - popíše současnost USA, problémy	13.1 USA – basic facts, history 13.2 Cities 13.3 People, religion 13.4 Problems

14. Science and technology, computers

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- umí použít slovní zásobu dle studovaného oboru - hovoří o pokroku ve vědě, známých technologiích - charakterizuje současný vědecký pokrok - popíše počítač, základní části - vysvětlí, co je Internet - charakterizuje nebezpečí Internetu - vysvětlí náplň svého oboru studia	14.1 Technical vocabulary 14.2 Famous inventions 14.3 Science nowadays 14.4 Computers 14.5 Internet

15. Writing

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v základních písemných formách	15.1 Formal, informal letter 15.2 E-mail, postcard 15.3 Letter of application 15.4 Announcement 15.5 Description 15.6 Narration

2. Společenskovědní vzdělávání

2.1 Občanská nauka

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy, ...) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Společenskovědní vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání;
- žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování; preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita, ...), jednat v souladu humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskuzi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Ve společenskovědní oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu

Obecným cílem této vzdělávací oblasti v odborném školství je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen ku vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat.

b) Charakteristika učiva

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru;
- získávat a hodnotit informace z různých zdrojů – verbálních, ikonických (obrazy, fotografie, mapy, ...) a kombinovaných (filmy);
- vzdělávání v občanském základu usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot;
- jednat odpovědně a žít čestně;
- projevovat občanskou aktivitu, vážit si demokracie a svobody, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita...), jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- přemýšlet o skutečnosti kolem sebe, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné, jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků, netolerantního jednání a nesnášenlivosti;
- zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat ekologicky;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, odpovědně řešit své finanční záležitosti, neníčit majetek, ale pečovat o něj, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i pro širší komunitu.

Důraz se klade nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu na praktický odpovědný a aktivní život. Tento kurikulární rámec by měly vést k lepšímu porozumění mnohotvárnosti dnešního světa, porozumění nárokům, které na lidi život v současné době klade, a k získání potřebných klíčových kompetencí pro řešení občanských i soukromých aktivit jednotlivce. Významnou úlohu má rozvíjení finanční a mediální gramotnosti žáků jako důležitých dovedností, kterými by měl být vybaven člověk dnešní doby.

c) Pojetí výuky

Odlíšnost výuky občanské nauky se od jiných předmětů projeví rovněž v její didaktice. I když je u nás právě zaváděn nový obsah učiva, jsou didaktické otázky dobře zpracovány. Nová látka a odlišné pojetí občanské výchovy si totiž nutně vyžádá řadu didaktických změn. I když lze očekávat, že i v jiných předmětech dojde k redukci frontálního vyučování ve prospěch živějších a více aktivizujících metod, bude občanská výchova didakticky výjimečná minimálním rozsahem výkladů. Ty se budou uplatňovat především tam,

kde tento předmět bude plnit svůj informativní úkol. Všude jinde budou převažovat metody jiné. Nejvýznamnější z nich jsou diskuse žáků, které učitel pouze řídí a komentuje. Žáci zde kromě vyjasnění určité látky získávají důležitou dovednost debatování. Další metodou jsou modelové situace, které umožňují formou hry získat zkušenost s řešením různých (i kolizních) situací a nabýt dovedností sociální komunikace. Setkání se školsky neupravenou praxí zprostředkují besedy s hosty a exkurze. Praktická cvičení v podobě zapojení žáků do veřejného života ve škole a v obci (organizační pomoc při různých akcích, návštěva úřadu práce, návštěva okresního soudu, žákovská samospráva aj.) pomáhají překonat hranici mezi životem a školskými poučkami a zcela přirozeně uvádějí žáky do života společnosti.

d) Hodnocení výsledků žáků

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné). U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

Kritéria pro hodnocení:

- zvládnutí výstupu vyučovacího předmětu v rámci individuálních možností žáka;
- schopnost řešit problémové situace;
- úroveň komunikačních dovedností řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem změny v chování, postojích a dovednostech;
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje.

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků:

- písemné práce, slohové práce, testy, atd.;
- ústní zkoušení a mluvený projev;
- zpracování referátů a prací k danému tématu;
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly;
- modelové a problémové úkoly, kvízy, atd.;
- soustavné diagnostické pozorování žáka.

Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací:

- známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka;
- do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka;
- hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů;
- klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo;
- všechny písemné práce, testy, jsou vždy včas předem oznámeny žákům, aby měli dostatek času se na ně připravit.

e) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- orientuje se v politickém dění v demokratickém státě;
- učí žáka samostatně se vyjádřit k dané problematice;
- zlepšuje komunikační schopnosti, pomáhá rozšířit slovní zásobu žáka;
- žák si tvoří vlastní názory o skutečnostech kolem sebe;
- žák chápe význam ochrany životního prostředí.

Průřezová témata

Průřezová témata jsou zaměřena na problémy současné mezinárodní i naší společnosti, zejména politické kultury, morálce v demokratickém systému, náboženství. Velká pozornost je věnována ekologii, životnímu prostředí a globálním problémům soudobého světa. Pro praktické uplatnění našich absolventů v jejich dalším životě je velmi důležité průřezové téma Člověk a svět práce, které je věnováno zejména významu vzdělání a možnostem uplatnění na trhu práce.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času.

Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- *pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;*
- *chápalí postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;*
- *porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;*
- *respektovali principy udržitelného rozvoje;*
- *získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;*
- *samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;*
- *pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;*
- *osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;*
- *dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;*
- *osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;*
- *získali přehled o možnostech využívání obnovitelných zdrojů energie – EVVO.*

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- *vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat.*

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání.

Odborné kompetence**JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE**

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení.

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem.

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku.

1. Člověk v lidském společenství

17 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich	1.1 Význam vzdělání, vzdělávací soustava ČR, mimoškolní aktivity, motivace 1.2 Vývoj a rozvoj člověka, činitelé vývoje člověka (prostředí, dědičnost), tělesná a duševní stránka člověka 1.3 Etapy lidského života a jejich charakteristické znaky 1.4 Náročné životní situace a jejich zvládnutí (stres, frustrace, konflikt) 1.5 Dovednost komunikace, asertivní chování, tolerance, ohleduplnost, vzájemná úcta 1.6 Pravidla slušného chování, konflikty v mezilidských vztazích, společenská etiketa 1.7 Sociálně patologické jevy v naší společnosti (drogy, toxikomanie, násilí,...) 1.8 Současná česká společnost, sociální nerovnost a chudoba v naší společnosti 1.9 Sociální politika státu, možnosti řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů 1.10 Tvorba rodinného rozpočtu, úvěry, investice, peněžní ústavy

možná rizika - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě - debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována - objasní postavení církví a věřících v ČR - vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	1.11 Problematika a klady vzájemného obohacování multikulturního soužití, problémy majority a minorit ve společnosti 1.12 Důvody migrace v současném světě, emigrace, migrace, azyl, xenofobie, tolerance 1.13 Postavení mužů a žen ve společnosti, vliv vzdělání na postavení partnerů v rodině 1.14 Význam informačních zdrojů, příklady ovlivňování názorů veřejnosti pomocí médií (reklama, politika, výživa, ekologie) 1.15 Postavení církví a věřících v ČR, náboženská hnutí, sekty 1.16 Preference životních hodnot, smysl života
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

2. Člověk a právo

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi - popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.	2.1 Vznik a podstata práva, právní stát, právní a morální normy, právo a spravedlnost 2.2 Právní způsobilost občana k právním úkonům, fyzická a právnická osoba, trestní odpovědnost 2.3 Soustava soudů v ČR, funkce ombudsmana, služby advokacie a notářství 2.4 Trestní právo, trestný čin, přestupek, druhy trestů 2.5 Rodinné právo, uzavírání manželství, ukončení manželství, vztahy mezi rodiči a dětmi, ochrana dětí, náhradní výchova dětí 2.6 Kriminalita páchaná na dětech, mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými, domácí násilí, šikana, vydírání, zneužívání, možnosti ochrany proti násilí 2.7 Občanskoprávní vztahy, občanský zákoník, právo vlastnické (dědictví, závět'), movitý a nemovitý majetek, závazkové vztahy, typy smluv (kupní smlouva, darovací smlouva, pojistná smlouva, nájemní smlouva) 2.8 Porušování právních norem, reklamace a odpovědnost za vady a škody, záruční doba, odstoupení od smlouvy
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

3. Ochrana člověka za mimořádných událostí

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí základní pojmy mimořádných událostí, druhy a příklady mimořádných	3.1 Základní pojmy, mimořádná událost, integrovaný záchranný systém, havárie,

událostí, integrovaný záchranný systém, evakuaci	krizová situace, ochrana obyvatelstva, záchranné práce, likvidační práce 3.2 Druhy a příklady mimořádných událostí 3.3 Zabezpečení ochrany obyvatelstva, činnost záchranného integrovaného systému 3.4 Varovné signály, chování obyvatelstva po vyhlášení varovných signálů, důležitá telefonní čísla 3.5 Evakuace, ukrytí, evakuační zavazadlo 3.6 Zásady první pomoci
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

KOMPETENCE K UČENÍ

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.

Odborné kompetence

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady.

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti.

1. Člověk jako občan

21 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita,...) - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností - debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	1.1 Základní hodnoty a principy demokracie, základní lidská práva, lidské a občanské právo, úmluva o právech dítěte, veřejný ochránce práv 1.2 Stát a jeho funkce, formy státu, právní základy státu, ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva 1.3 Princip demokracie, přímá a nepřímá demokracie, dělba státní moci, kontrola výkonu státní moci 1.4 Úloha a struktura parlamentu, činnost vlády ČR, politické strany v ČR a jejich volební programy, politický pluralismus, volby v ČR (parlamentní, krajské, komunální), volba prezidenta 1.5 Politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus, teror a terorismus 1.6 Demokratická diskuze, kompromis a tolerance v demokracii, občanská participace, občanská společnost, multikulturní soužití, občanská odpovědnost a slušné chování jako základ demokratických vztahů mezi lidmi 1.7 Komunální volby, angažovanost jednotlivců a skupin v politickém dění, význam účasti voličů ve volbách 1.8 Masmédia v současné společnosti, vliv masmédií na společnost, svobodný přístup k informacím, cenzura, masmédia jako zdroj informací a zábavy, vývoj masmédií (tisk, rozhlas, televize, internet) 1.9 Společenské ideály a realita demokratického státu, politika a etika, etika v médiích, porušování principů a zásad demokracie 1.10 Problematika vrstevnických skupin, konflikty, šikana, vandalismus, vliv společnosti a rodiny na chování mládeže
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

2. Úvod do světa práce

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede vyhledat nabídky zaměstnání,	2.1 Trh práce, nabídka - poptávka, regionální

kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva - dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech - dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám	problematika v oblasti zaměstnanosti, profesní dráha, trh práce v zemích EU, umění prezentovat se na trhu práce, soukromé podnikání 2.2 Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, pracovní právo - zákoník práce, pracovní smlouva, vznik a ukončení pracovního poměru, dohoda o provedení práce 2.3 Podpora státu sféře nezaměstnanosti, nezaměstnanost, činnost úřadu práce, rekvalifikace, význam vzdělání a celoživotního vzdělávání, charakteristika práce, rysy osobnosti a jejich vliv na výkon povolání 2.4 Pracovní a platové zařazení zaměstnance, složky mzdy, výpočet mzdy, časová a úkolová mzda, druhy příplatků ke mzdě, minimální a průměrná mzda
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce	

3. Ochrana člověka za mimořádných událostí

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- bude vědět, jak se správně chovat v případě vzniku mimořádných událostí, ochrana před povodněmi, požáry, sesuvy půdy, atmosférickými poruchami	3.1 Ochrana před povodněmi, stupně povodňové aktivity, preventivní opatření 3.2 Požáry, příčiny požárů, prevence 3.3 Sesuvy půdy, sněhové laviny, ochrana před atmosférickými poruchami, zemětřesení, makroseizmická stupnice 3.4 Hromadné nákazy, epidemie, pandemie, zdroje nákazy, chování obyvatelstva při hromadných nákazách
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

4. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

Odborné kompetence

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- znali systém péče státu o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

1. Soudobý svět**14 hodin**

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše funkci a činnost OSN a NATO - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	1.1 Česká republika na mapě Evropy a světa, přírodní a kulturní bohatství ČR, postavení ČR v současném světě 1.2 Historie české státnosti, vznik a vývoj Československa a České republiky, státní a národní symboly ČR 1.3 Zahraniční politické cíle ČR, členství ČR v mezinárodních organizacích, diplomatické styky ČR, velvyslanectví, konzulát, mezistátní dohody, multilaterální styky, význam a závazky členství ČR v organizacích NATO, OSN, EU 1.4 Světové velmoci, vytváření mezinárodní politiky, ohniska napětí v soudobém světě a jejich důvody, mezinárodní solidarita a pomoc, vyspělé a rozvojové země světa 1.5 Globalizace, společenské důsledky globalizace, vliv globalizace na českou republiku, světové iniciativy k řešení negativních důsledků globalizace 1.6 Globální problémy soudobého světa, populační exploze, sociální problémy, nedostatek potravin a pitné vody, surovinové a energetické problémy, znečišťování a degradace životního prostředí, jaderné katastrofy, zhroucení počítačových sítí, morální slepota lidstva 1.7 Vznik, význam, vývoj a cíle EU, organizace a hlavní orgány EU, další rozvoj evropské integrace, společná politika, pozitiva a negativa vstupu ČR do EU 1. 8 Terorismus, smysl teroristických útoků,

	metody teroristických útoků, fanatismus, nesnášenlivost, etické normy, vzájemná tolerance
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

2. Člověk a svět (praktická filozofie)

8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem	2.1 Co je filozofie, kdo je filozof, základní filozofické pojmy, smysl filozofie pro řešení životních situací 2.2 Hlavní oblasti filozofie (ontologie, gnozeologie) 2.3 Filozofická antropologie, její hlavní témata (smysl života, lidské štěstí, láska, smrt) 2.4 Etika, základní etické pojmy (morálka, mrav, dobro), vznik morálních norem 2.5 Etika a morální rozhodování, lidská důstojnost, etika v kritických životních situacích 2.6 Současné vývojové směry etiky (sociální etika, politická etika, lékařská etika, ekologická etika,...) 2.7 Životní postoje a hodnotová orientace (etika v manželství, ve vztazích mezi mladými lidmi, v multikulturní společnosti, v podnikání..)
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce	

3. Ochrana člověka za mimořádných událostí

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozlišit a zařadit nebezpečné látky, bude vědět jak se chovat při haváriích nebezpečných látek	3.1 Kontrolovaný a nekontrolovaný únik nebezpečných látek, havárie s únikem nebezpečných látek 3.2 Účinky nebezpečných látek (výbušnost, hořlavost, toxicita) 3.3 Šíření nebezpečných látek při haváriích, zásady chování obyvatelstva při haváriích. 3.4 Provoz jaderných elektráren, jaderná a radiační bezpečnost 3.5 Možnosti vzniku radiační havárie v jaderné elektrárně
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

2.2 Dějepis

Dějepis je v odborném školství součástí společenskovedního vzdělávání především ve studijních oborech, protože plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladého člověka do společnosti. Je založen na poznatcích soudobých historických věd, a tak vytváří žákovo historické vědomí. Zároveň systematizuje různorodé historické informace, s nimiž se žák ve svém životě setkává (masmédia, umění, obecná výměna informací,...) a má významnou úlohu při rozvoji jeho občanských postojů a samostatného myšlení.

Výuka dějepisu navazuje na znalosti žáků získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí tak, aby žáci na základě poznání minulosti hlouběji porozuměli své současnosti.

Pojetí předmětu

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu

Výuka směřuje především k tomu, aby žáci:

- poznali, jakým historickým vývojem vznikla dnešní podoba světa, a to hlavně v evropském kulturním okruhu;
- získali poznatky o národních a regionálních dějinách a dovedli je zařadit do evropského a světového kontextu;
- chápali evropské integrační procesy a jejich problémy v historii i v současnosti;
- chápali otevřenost historického obrazu a pluralitu názorů na historické procesy, události a osobnosti, poznali variantnost historických interpretací a získali přitom soubor návyků vedoucích ke kritickému posuzování historické skutečnosti;
- poznali všední život lidí v různých historických podmínkách včetně života žen, mládeže a společenských minorit.

b) Charakteristika učiva

Učivo dějepisu je rozčleněno v souladu s tradičním chápáním rozvoje lidské společnosti do 5 kapitol - Starověk, Středověk, Raný novověk, 19. století a 20. století.

Důraz není kladen na osvojení maximálního množství faktografických znalostí, ale především na postižení vývojových tendencí v procesu formování moderní evropské civilizace a na postupný vývoj vztahu mezi jedincem a společností.

Obsahově výuka vychází z učiva základní školy, největší důraz je kladen na období moderních dějin tzn. 19. a 20. století. Z regionálního hlediska je největší pozornost věnována českým dějinám, které jsou prezentovány v širším evropském kontextu.

c) Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka dějepisu má odstraňovat mýty a předsudky a žáky vychovávat k porozumění sobě samým i k porozumění jiným lidem, a tak přispívat k dobrému soužití občanů v našem státě i k dobrým vztahům a k solidaritě s jinými lidmi na celém světě. Jejím cílem je vést žáky k tomu, aby chápali hodnotu historických a kulturních památek a byli ochotni podílet se na jejich ochraně

d) Pojetí výuky

Výuka bude založena na kombinaci výkladu učitele a práce s textem, popř. audiovizuálními ukázkami ilustrujícími dobové reálie. Součástí výuky bude užití audiovizuální a informační a komunikační techniky, v návaznosti na materiálové vybavení školy. Aktivní role žáků ve výuce bude podporována zadáváním referátů k jednotlivým historickým epochám, významným událostem a historickým osobnostem.

e) Hodnocení výsledků žáků:

Hlediska hodnocení:

- správné řešení zadaných úkolů v písemné podobě;
- úroveň znalostí ověřovaná zkoušením;
- vhodná, přiměřená a jazykově správná prezentace vlastního názoru;
- aktivní přístup k řešení zadaných úkolů.

Metody hodnocení:

- písemná práce, test;
- ústní zkoušení;
- hodnocení referátu.

f) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Výuka dějepisu směřuje k tomu, aby se žáci:

- seznámili se s historickými kořeny dnešních globálních problémů;
- dovedli vyhledávat různé zdroje informací a pracovat s nimi s využitím výpočetní techniky;
- byli kritičtí, odpovědní a schopni si tvořit samostatný úsudek založený na nezbytných faktografických znalostech a intelektových dovednostech;
- získávali komunikativní dovednosti včetně správného používání odborné terminologie, spisovnosti a stylistické úrovně svého projevu;
- porozuměli vztahu člověka a přírody v plynutí historického času a byli schopni soucítit s mimolidskou přírodou a zastávali praktické postoje při její ochraně;
- poznali rozdíly mezi nedemokratickými a demokratickými způsoby vlády a porozuměli historickému vývoji demokracie i principům fungování moderní demokracie.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času.

Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.
- uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

1. Starověk

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	1.1 Úvod do předmětu 1.2 Historické prameny, výklad dějin, PVH 1.3 Staroorientální státy 1.4 Období antiky
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

2. Středověk

8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku	2.1 Stěhování národů, vznik Byzance 2.2 Francká říše, SŘŘNN, boj o investituru 2.3 Český stát v 10. -12. století 2.4 Vrcholný středověk v Evropě, stoletá válka 2.5 Husitství 2.6 Český stát v době poděbradské a jagellonské 2.7 Zámorské objevy, počátek novověku
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

3. Raný novověk

8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol	3.1 Reformace, počátky habsburského soustátí 3.2 Třicetiletá válka 3.3 Rekatolizace, protireformace 3.4 Parlamentarismus x absolutismus (Anglie x Francie) 3.5 Osvícenství, tereziánské a josefínské reformy

- charakterizuje proces modernizace společnosti	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

4. 19. století

20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol - charakterizuje proces modernizace společnosti - popíše evropskou koloniální expanzi - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	4.1 VFR 4.2 Vznik USA 4.3 Napoleonské války, Vídeňský kongres 4.4 Rakouský absolutismus 1815-48, národní obrození 4.5 Revoluční rok 1848 v Evropě 4.6 Dualismus v Rakousku, snahy o vyrovnání 4.7 Sjedení Itálie a Německa 4.8 Vědeckotechnická revoluce 4.9 Koloniální expanze, vznik bipolarity
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Člověk v demokratické společnosti Informační a komunikační technologie Člověk a životní prostředí	

5. 20. století

24 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - popíše I. světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce - objasní cíle válčících stran ve II. světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů - vysvětlí projevy a důsledky velké	5.1 I. světová válka 5.2 Bolševická revoluce v Rusku 5.3 Vznik ČSR 5.4 Období 1. republiky 5.5 Nástup fašismu v Evropě 5.6 II. světová válka 5.7 Poválečné uspořádání světa 5.8 Studená válka, režim v ČSSR 5.9 Evropská integrace 5.10 Pád východního bloku 5.11 Současný svět a jeho problémy

hospodářské krize - charakterizuje fašismus a nacismus - srovná nacistický a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR - objasní uspořádání světa po Druhé světové válce a důsledky pro Československo - popíše projevy a důsledky studené války - orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století - vysvětlí rozpad sovětského bloku - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

3. Přírodovědné vzdělávání

Výuka přírodních věd přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Přírodovědné vzdělávání nemůže být nahrazeno pouhou znalostí vybraných faktů, pojmů a procesů.

Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Nároky jednotlivých oborů vzdělání na přírodovědné vzdělávání a jeho součásti jsou rozdílné.

Z toho důvodu byly zpracovány varianty přírodovědného vzdělání. Škola si zvolí variantu fyzikálního a chemického vzdělávání minimálně na úrovni uvedené v poznámkách k rámcovému rozvržení obsahu vzdělávání (může si tedy zvolit i variantu s vyššími nároky na příslušné vzdělávání).

Fyzikální vzdělávání je vypracováno ve třech variantách. Varianta A je určena pro obory s vysokými, varianta B se středními a varianta C s nižšími nároky na fyzikální vzdělávání.

Chemické vzdělávání je vypracováno ve dvou variantách. Varianta A je určena pro obory s vyššími nároky na chemické vzdělávání, varianta B pro obory s nižšími nároky.

Ekologické vzdělávání je vypracováno pouze v jedné variantě. Přírodovědné vzdělávání může škola realizovat buď v samostatných vyučovacích předmětech, nebo integrovaně v závislosti na charakteru oboru a podmínkách školy.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

3.1 Fyzika

Obsahem předmětu je zkoumání zákonitostí přírody, fyzika vysvětluje řadu jevů známých z každodenního života, má významné postavení jako teoretický základ technických věd. Na mnohé fyzikální poznatky navazuje výuka odborných předmětů.

Vyučování fyziky směřuje k tomu, aby žáci dokázali využívat základní znalosti v dalším studiu, v odborných předmětech i v profesním nebo praktickém životě. Dále má žáky

naučit logicky uvažovat, analyzovat jednoduché problémy a řešit je. Výuka má naučit žáky vyhledávat a interpretovat informace a využívat je k nalézání optimálního řešení problémů.

Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět fyzika je předmětem všeobecně vzdělávacím, který plní i funkci průpravnou vzhledem k odborné složce vzdělávání. Nejdůležitějším cílem vyučování fyziky je vybavit žáka vědomostmi a dovednostmi, které mu umožní hlouběji a komplexněji pochopit přírodní jevy a zákonitosti. Žáci jsou vedeni ke správnému pochopení fyzikálních zákonů a principů. Aplikace fyzikálních poznatků vede k aktivnímu řešení úloh z praxe a každodenního života, využívání v odborných předmětech, dalším vzdělávání, budoucím zaměstnání i osobním životě.

b) Charakteristika učiva

V prvním ročníku je zařazen tematický celek mechanika, na který navazují odborné předměty, dále celky molekulová fyzika a termika, kmitání, vlnění, akustika a specifické učivo. Ve druhém ročníku je zařazeny tematické celky optika, atomová fyzika a závěr fyziky.

Učivo elektřina a magnetismus nebude ve fyzice probíráno, protože je obsahem odborných předmětů.

c) Cíle vzdělávání

V oblasti citů, postojů hodnot a preferencí fyzikální vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k fyzice a zájem o ni a její aplikace, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci

d) Pojetí výuky

Přístup pedagoga i obsah učiva bude volen tak, aby u žáka po vzdělávacím procesu převládaly pozitivní emoce. Při výuce budou využity tradiční metody vyučování (výklad, vysvětlování, demonstrační i frontální pokusy). Metody jako dialog, diskuse, referáty. Výuka se zaměří nejen na získávání poznatků a objeovování zákonitostí, ale i na praktické aplikace.

e) Hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni objektivně, tak aby hodnocení mělo motivační charakter. Ke každému tématu bude zařazena kontrolní písemná práce. Při klasifikaci bude vyučující vycházet nejen z výsledků písemného a ústního zkoušení, ale i z celkového přístupu žáka k vyučovacímu procesu a plnění studijních povinností.

f) Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat.

Žáci by si měli v hodinách fyziky prohloubit a utřídit již získané poznatky, osvojit nové a rozvinout dovednosti potřebné k poznávání zákonitostí vnějšího světa. Mezi nejdůležitější kompetence, které budou rozvíjeny vyučováním fyziky patří:

- zodpovědné a samostatné jednání žáka, schopnost pracovat samostatně i ve skupině, využívání zkušenosti jiných k vlastnímu učení;
- zkoumání věrohodnosti získaných informací, schopnost tyto informace kriticky ověřovat;
- schopnost správného a věcného vyjadřování, schopnost formulace problému nebo jeho řešení či popisu adekvátním způsobem (slovně, symbolicky, grafem...);
- hledat a vytvářet integrační vazby s ostatními předměty.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času.

Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě

a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- *pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;*
- *chápalí postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;*
- *porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;*
- *respektovali principy udržitelného rozvoje;*
- *získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;*
- *samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;*
- *pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;*
- *osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;*
- *dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;*
- *osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.*

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **správně používat a převádět běžné jednotky;**
- **používat pojmy kvantifikujícího charakteru;**
- **provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;**
- **nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;**
- **číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);**
- **efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.**

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání;**
- **uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.**

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;**
- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;**
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.**

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

1. Úvod

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zná fyzikální veličiny a jednotky, dílčí a násobné jednotky	1.1 Obsah a význam fyziky 1.2 Fyzikální veličiny a jejich jednotky
pokrytí průřezových témat	

2. Mechanika

30 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti	2.1 Kinematika
- řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami	2.2 Dynamika
- použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech	2.3 Mechanická práce a energie
- určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa	2.4 Gravitační pole
- vypočítá mechanickou práci a energii při	2.5 Mechanika tuhé těleso 2.6 Mechanika tekutin

pohybu tělesa působením stálé síly - analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie - určí výkon a účinnost při konání práce - popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na tlakové síly v tekutinách - vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině - umí uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání i praktickém životě - umí řešit příklady	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

3. Molekulová fyzika a termodynamika

20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek - popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny - změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu - řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn - řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice - vysvětlí mechanické vlastnosti těles z hlediska struktury pevných látek - popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi - umí řešit příklady	3.1 Základní poznatky 3.2 Vnitřní energie soustavy 3.3 Struktura a vlastnosti plynů 3.4 Struktura a vlastnosti pevných látek 3.5 Struktura a vlastnosti kapalin 3.6 Změny skupenství
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie	

4. Kmitání, vlnění, akustika

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání - popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance - charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění a zná jejich význam pro vnímání zvuku - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - umí uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání i praktickém životě	4.1 Mechanické kmitání 4.2 Mechanické vlnění 4.3 Akustika
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

5. Specifické učivo

3 hodiny

výstupy	učivo
- dovede se chovat v mimořádných situacích	5.1 Radiační havárie v jaderných energetických zařízeních 5.2 Havárie s únikem nebezpečných látek
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí	

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence**MATEMATICKÉ KOMPETENCE**

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- učit se používat nové aplikace.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

KOMPETENCE K UČENÍ

- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

6. Optika

20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi - řeší úlohy na odraz a lom světla - vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace světla - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami - popíše oko jako optický přístroj - vysvětlí principy základních typů optických přístrojů - zná základní fotometrické fyzikální veličiny - objasní podstatu fotoelektrického jevu a jeho praktické využití - chápe základní myšlenku kvantové fyziky, tzn. vlnové a částicové vlastnosti objektů mikrosvěta - umí řešit příklady	6.1 Světlo jako vlnění 6.2 Zobrazení zrcadlem a čočkou 6.3 Základy fotometrie 6.4 Kvantová optika
pokrytí průřezových témat	

7. Fyzika mikrosvěta

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje základní modely atomu - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity a jaderného záření a popíše způsoby ochrany před tímto zářením - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie	7.1 Fyzika elektronového obalu 7.2 Fyzika atomového jádra
pokrytí průřezových témat	
Člověk a životní prostředí	

8. Teorie relativity

1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše důsledky plynoucí z principů speciální teorie relativity pro chápání prostoru a času - zná souvislost energie a hmotnosti objektů pohybujících se velkou rychlostí	8.1 Základní poznatky

pokrytí průřezových témat
Informační a komunikační technologie
Člověk v demokratické společnosti

9. Astrofyzika

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu - zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru - popíše vývoj hvězd a jejich uspořádání do galaxií - vysvětlí nejdůležitější způsoby, jimiž astrofyzika zkoumá vesmír	9.1 Stavba a vývoj vesmíru
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a životní prostředí	

3.2 Chemie

Chemie plní funkci všeobecně vzdělávacího předmětu. Vychovává člověka k tomu, aby dovedl znalosti využívat při své pracovní činnosti v budoucím zaměstnání i v osobním životě.

Obsah učiva je zaměřen tak, aby si žáci osvojili základní chemické pojmy, porozuměli jim a uměli je správně používat. Žáci se naučí orientovat se v chemických látkách, jejich složení, struktuře a vlastnostech v návaznosti na jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí.

Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu

- objasní žákům účel předmětu a umožní získat přehled o problematice daného předmětu;
- cílem předmětu chemie je poskytnout žákům přehled o chemických látkách, dějích a zákonitostech.

Žákovi bude vysvětleno:

- zásady chemického názvosloví, vztahy a jednotky používané v chemii;
- stavba atomu a vznik chemické vazby;
- podstata chemických reakcí, jejich vyjádření pomocí chemické rovnice a výpočty;
- anorganické a organické látky;
- základy biochemických dějů a látek.

b) Charakteristika učiva

Učivo předmětu chemie je složeno z dílčích témat oboru tak, aby odpovídala profilu absolventa daného oboru.

Zvýšená pozornost bude věnována tématům:

- stavba a složení látek;
- kovy a jejich sloučeniny;
- přehled významných organických sloučenin.

c) Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby:

- si žáci byli schopni vést pečlivě poznámky;
- si žáci vážili života a zdraví;
- si žáci vypěstovali vztah k přírodě, jako jedné z nejvyšších životních hodnot;
- žáci byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce.

d) Pojetí výuky

- výuka bude směřována tak, aby žák pracoval poctivě, svědomitě, systematicky a samostatně;
- výuka bude probíhat ve třídě s využitím digitálních technologií, budou využívány prezentace, výuková videa a webové stránky s chemickou tematikou.

e) Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáka bude rozděleno do několika skupin, kde každá skupina má při hodnocení různou váhu:

- písemná forma zkoušení;
- testování pomocí informačního systému EduPage;
- ústní forma zkoušení (ústní prověření znalostí, diskuse žáků při výuce na dané téma);
- kontrola sešitu;
- v ústním i písemném zkoušení bude hodnoceno odborné vyjadřování, způsob vyjadřování i logické myšlení.

f) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- napomáhá k rozšíření logického myšlení žáka;
- žák se učí pracovat s informacemi různého druhu;
- pomáhá rozšířit slovní zásobu žáka;
- učí žáka samostatně se vyjádřit k dané problematice;
- k dosažení vzdělávacího cíle přispěje úzká provázanost s předměty fyzika, matematika a český jazyk.

Průřezová témata**Člověk a životní prostředí**

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;

- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- získali přehled o možnostech využívání obnovitelných zdrojů energie – EVVO.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času.

Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím různých prostředků informačních a komunikačních technologií.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie.

KOMPETENCE K UČENÍ

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí.

1. Úvod do studia chemie

12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	1.1 Chemie a chemická výroba 1.2 Chemické látky 1.3 Chemické rovnice 1.4 Chemické výpočty z rovnic 1.5 Roztoky
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie	

2. Obecná chemie

21 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin	2.1 Stavba atomu 2.2 Periodická soustava prvků 2.3 Chemická vazba 2.4 Názvosloví anorganických sloučenin 2.5 Chemický děj
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

3. Anorganická chemie

16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	3.1 Klasifikace prvků 3.2 Přehled nepřechodných prvků nekovového charakteru 3.3 Charakteristika kovů 3.4 Přehled nepřechodných prvků kovového charakteru 3.5 Přehled přechodných prvků
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

4. Organická chemie

13 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	4.1 Teoretické základy organické chemie 4.2 Názvosloví uhlovodíků 4.3 Přehled uhlovodíků 4.4 Názvosloví derivátů uhlovodíků 4.5 Přehled derivátů uhlovodíků
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

5. Vybrané kapitoly z biochemie

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky - popíše vybrané biochemické děje	5.1 Charakteristika přírodních látek a dějů v živých organismech 5.2 Přehled významných přírodních látek

pokrytí průřezových témat
Informační a komunikační technologie
Člověk a životní prostředí

3.3 Základy ekologie

Cílem předmětu učiva je rozšířit a prohloubit biologické a ekologické vědomosti a dovednosti žáků, využívat je v profesním i osobním životě. Klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim na důkazech založené odpovědi.

Biologické a ekologické vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- pochopil biologické a ekologické pojmy a zákonitosti, uměl je používat ve správných souvislostech;
- získal informace o vlivu činnosti člověka na živé i neživé složky životního prostředí uvědomil si globální problémy životního prostředí, jejich vliv na své zdraví, smysl odpovědnosti každé generace k následující a význam prevence onemocnění;
- posílil svůj citový a hodnotový vztah k přírodě a vědomí sounáležitosti s přírodou přistoupil aktivně k její ochraně;
- seznámil se s organizací ochrany životního prostředí v ČR a EU.

Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- vést žáky k logickému uvažování, analyzování a řešení jednoduchých přírodovědných problémů;
- pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- učit se chápat nebezpečí ohrožení přírody lidskými činnostmi a zaujímat postoje k problémům v oblasti péče o životní prostředí, posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy;
- zopakovat, prohloubit a rozšířit poznatky o základních pojmech, jevech, zákonitostech a souvislostech získaných na základní škole;
- osvojit si vybrané poznatky tvořící teoretický základ předmětu.

b) Charakteristika učiva

- biologické, ekologické a chemické učivo je zařazeno do 1. ročníku v samostatných tematických celcích;
- tematický celek člověk a životní prostředí je také samostatný, ale bude zařazován do výuky průběžně, podle probíraného učiva.

c) Pojetí výuky

- využívány budou různé metody práce – frontální výklad, samostatná práce, skupinové vyučování, pozorování, ukázky na videu, noviny;
- k výuce budou užity učebnice, internet a poznámky k učivu si budou žáci zaznamenávat do sešitů.

d) Hodnocení výsledků žáků

- vědomosti žáků budou prověřovány ústním a písemným zkoušením;
- při hodnocení bude kladen důraz na hloubku porozumění učivu;
- samostatné práce budou hodnoceny známkou a slovně;
- písemné zkoušení bude hodnoceno bodově nebo známkou.

e) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- učit se poznávat svět a lépe mu rozumět;
- vytvářet úctu k živé i neživé přírodě, aktivně se zapojovat do ochrany a zlepšování životního prostředí;
- efektivně pracovat s informacemi;
- jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické;
- mezipředmětové vztahy s fyzikálním vzděláváním, elektropříslušenství, automobily, tělesná výchova, český jazyk, IKT.

Průřezová témata**Člověk v demokratické společnosti**

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky.

Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;

- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- získali přehled o možnostech využívání obnovitelných zdrojů energie – EVVO.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně.

Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. (práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací)

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

1. Základy biologie

8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly - uvede zákl. skupiny organismů, porovná je - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav - objasní význam genetiky - popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence - vysvětlí pojem epidemie a pandemie - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat v situaci osobního ohrožení a za mimořádných podmínek	1.1 Vznik a vývoj života na Zemi, geologické éry 1.2 Buňka bakteriální, rostlinná a živočišná. Organismy, rozdělení 1.3 Vlastnosti živých soustav 1.4 Dědičnost a proměnlivost organismů 1.5 Vývoj člověka 1.6 Biologie člověka. Stavba a funkce lidského těla. Zásady správné výživy a zdravého životního stylu 1.7 Zdraví a nemoc. Imunita 1.8 Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných podmínek
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

2. Základy ekologie

8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	2.1 Ekologie. Obory ekologie 2.2 Základní ekologické pojmy 2.3 Organismus a prostředí 2.4 Podmínky života. Abiotické faktory. Biotické faktory 2.5 Ekosystém. Stavba a funkce ekosystému. Typy ekosystému 2.6 Tok látek a energie v ekosystému. Potravní řetězce 2.7 Typy krajiny 2.8 Planeta Země
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

3. Člověk a životní prostředí

14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí - popíše způsoby nakládání s odpady - charakterizuje globální problémy na Zemi - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	3.1 Člověk a životní prostředí. Vývoj vztahů člověka a prostředí 3.2 Vztahy mezi člověkem a prostředím 3.3 Dopady činností člověka na životní prostředí - konflikt člověka se životním prostředím 3.4 Přírodní zdroje energie a surovin (obnovitelné) 3.5 Přírodní zdroje energie (neobnovitelné) 3.6 Odpady 3.7 Globální problémy životního prostředí 3.8 Ochrana přírody a krajiny 3.9 Chráněná území 3.10 Nástroje společnosti na ochranu životního prostředí 3.11 Zásady udržitelného rozvoje 3.12 Odpovědnost jedince za ochranu přírody a životní prostředí 3.13 Aplikace získaných poznatků na problematiku oboru
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie Občan v demokratické společnosti	

4. Chemie

3 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - popíše vybrané biochemické děje	4.1 Chemické látky a jejich vlastnosti 4.2 Chemické složení živých organismů, přírodní látky 4.3 Biochemické děje
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

4. Matematické vzdělávání

4.1 Matematika

Matematické vzdělávání má v odborném školství kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Uvedené výsledky vzdělávání a učivo představují v odborném školství základ matematického vzdělávání pro daný stupeň vzdělání. V oborech vzdělání se zvýšenými nároky na matematické vzdělávání rozšíří škola ve svém školním vzdělávacím programu matematické vzdělávání v souvislosti s potřebami odborného vzdělávání zejména o:

- operace s komplexními čísly a řešení kvadratických rovnic v množině $\mathbb{C}$;
- řešení aplikačních úloh s využitím funkcí, posloupností a trigonometrie.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvarech;
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů - grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat;
- používat pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulátor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu

- zprostředkovat žákům matematické poznatky, které jsou potřebné v odborném a dalším vzdělávání i praktickém životě;
- rozvíjet numerické dovednosti a návyky v návaznosti na základní školu;
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- efektivně numericky počítat, upravovat výrazy, řešit rovnice a nerovnice, jejich soustavy, užívat funkce při řešení úloh z praxe, určit míru geometrických útvarů, převádět běžně používané jednotky a chápat důvody pro rozšiřování číselných oborů;
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- umět vyhodnotit informace získané z různých zdrojů reálných situací – grafů, diagramů a tabulek;
- správně se matematicky vyjadřovat;
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- zkoumat a řešit problémy;
- podílet se na rozvoji logického myšlení;

- přispívat k formování žádoucích rysů osobnosti žáků jako je vytrvalost, houževnatost a kritičnost.

b) Charakteristika učiva

Obsahově navazuje na učivo matematiky základní školy a zaměřuje se na rozšiřování poznatků ve vybraných okruzích učiva:

- operace s čísly;
- mocniny;
- rovnice a nerovnice;
- funkce;
- stereometrie.

Učivo je členěno na složku základní (stěžejní): operace s čísly, mocniny, rovnice a nerovnice, číselné a algebraické výrazy, planimetrie, funkce, stereometrie, kombinatorika, pravděpodobnost a statistika, vektorová algebra, analytická geometrie lineárních útvarů, která umožňuje zvládnout hlavní činnosti odborníka v praxi a doplňkovou: komplexní čísla a aplikační úlohy s využitím funkcí, posloupností a trigonometrie, která povede k dalšímu profesnímu rozvoji žáka v následujícím období v kontinuitě s jeho sebevzděláváním dle stávajících potřeb praxe.

Z daných okruhů bude vycházet posílení logického myšlení, užití digitální techniky a zdroje informací při denní činnosti a schopnost žáka reagovat na proměnlivé požadavky současnosti operativním způsobem.

c) Pojetí výuky

- vyučování probíhá ve třídě nebo v učebně ICT v prezenční, distanční nebo kombinované formě;
- žáci budou využívat prezentací, digitálních technologií, výukových videí a webových stránek s matematickou tematikou;
- při vyučování se třída může dělit na skupiny;
- při výkladu jsou používány vhodné modely a názorné pomůcky;
- propojení teorie a praxe formou samostatných projektů vycházejících z aplikace matematické problematiky při dílenské činnosti, jimiž prokáží studenti svůj hlubší zájem o dílčí témata probíraného učiva ve vztahu k budoucí profesi;
- žáci se mohou zúčastňovat matematických soutěží organizovaných školou;
- konzultace náročnějšího učiva může probíhat prostřednictvím školního emailu, informačního systému EduPage či osobních konzultací mezi žáky a pedagogem.

d) Hodnocení výsledků žáků

- po daných kapitolách žák vypracuje složitější písemnou práci;
- průběžně jsou žákovi vědomosti prověřeny menší kontrolní písemnou prací;
- hodnocení známkou nebo bodovým systémem;
- hodnocení činnosti studentů alternativní bodovou stupnicí umožňující ovlivnit klasifikaci žáka v pozitivním slova smyslu při zohlednění jeho aktivity;
- důraz bude kladen zejména na:
 - numerické aplikace;
 - dovednosti řešit problémy;
 - dovednosti využívat digitální technologie a pracovat s informacemi.

e) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- napomáhá k logickému řešení problémů;
- klade důraz na dovednost řešit problémy;

- napomáhá využívat digitální technologie a pracovat s informacemi;
- rozumí grafům, diagramům a tabulkám;
- orientuje se v základech finanční matematiky.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- *pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;*
- *cháпали postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;*
- *porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;*
- *respektovali principy udržitelného rozvoje;*
- *získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;*
- *samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;*
- *pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;*
- *osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;*
- *dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;*
- *osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;*
- *získali přehled o možnostech využívání obnovitelných zdrojů energie – EVVO.*

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je

charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času.

Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení; problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím digitálních technologií a sociálních sítí.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

1. Operace s čísly

14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- provádí aritmetické operace v R - používá různé zápisy reálného čísla - znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly - zapíše a znázorní interval - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik) - řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání	1.1 Číselné obory - charakteristika 1.2 Aritmetické operace v R 1.3 Různé zápisy reálného čísla, číselná osa 1.4 Reálná čísla a jejich vlastnosti 1.5 Absolutní hodnota reálného čísla 1.6 Intervaly jako číselné množiny 1.7 Operace s číselnými množinami (sjednocení a průnik) 1.8 Trojčlenka, poměr 1.9 Užití procentového počtu
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie	

2. Mocniny

18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- provádí operace s mocninami a odmocninami - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	2.1 Mocniny s přirozeným exponentem 2.2 Mocniny se záporným exponentem 2.3 Mocniny s racionálním exponentem 2.4 Odmocniny 2.5 Praktické úlohy s mocninami
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie	

3. Číselné a algebraické výrazy

18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců - rozkládá mnohočleny na součin - určí definiční obor výrazu - sestaví výraz na základě zadání - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	3.1 Číselné výrazy a počítání s nimi 3.2 Početní operace s mnohočleny 3.3 Umocnění dvojčlenu pomocí vzorce 3.4 Rozklad mnohočlenů na součin 3.5 Užití vzorců pro druhou a třetí mocninu 3.6 Operace s lomenými výrazy 3.7 Definiční obor algebraického výrazu 3.8 Výrazy s mocninami a odmocninami
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

4. Planimetrie

21 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních	4.1 Základní planimetrické pojmy 4.2 Polohové vztahy rovinných útvarů 4.3 Metrické vlastnosti rovinných útvarů 4.4 Euklidovy věty 4.5 Množiny bodů dané vlastnosti 4.6 Shodná zobrazení v rovině 4.7 Podobná zobrazení v rovině 4.8 Shodnost a podobnost trojúhelníků 4.9 Rovinné útvary - charakteristika, obvody a obsahy 4.10 Trojúhelník - vlastnosti, charakteristika

- úlohách - graficky rozdělí úsečku v daném poměru - graficky změní velikost úsečky v daném poměru - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách - popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	4.11 Kružnice, kruh a jejich části 4.12 Mnohoúhelníky, konvexní a nekonvexní útvary 4.13 Praktické úlohy z daného oboru vzdělání
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

5. Řešení lineárních rovnic a nerovnic

20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - určí definiční obor rovnice a nerovnice - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru - vyjádří neznámou ze vzorce - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	5.1 Ekvivalentní úpravy lineárních rovnic 5.2 Rovnice s neznámou ve jmenovateli 5.3 Rovnice v součinném a podílovém tvaru 5.4 Soustavy lineárních rovnic 5.5 Lineární nerovnice o jedné neznámé 5.6 Soustavy lineárních nerovnic 5.7 Rovnice s absolutní hodnotou 5.8 Vyjádření neznámé ze vzorce 5.9 Slovní úlohy na lineární rovnice
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

6. Písemné práce a jejich rozbor

8 hodin

- porozumí zadání úkolu - efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů - prokáže schopnost samostatné práce	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

2. ročník, 3 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- správně používat a převádět běžné jednotky;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- účastnit se aktivně diskusí;
- formulovat a obhajovat své názory a postoje.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí.

1. Řešení kvadratických rovnic a nerovnic

23 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - stanoví definiční obor rovnice a nerovnice - řeší kvadratické rovnice, nerovnice - řeší kvadratické rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší iracionální rovnice - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - řeší slovní úlohy - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k oboru vzdělání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	1.1 Ryze kvadratická a neúplná kvadratická rovnice 1.2 Úplná kvadratická rovnice, diskriminant 1.3 Vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice 1.4 Kvadratická rovnice s neznámou ve jmenovateli 1.5 Kvadratická rovnice s absolutní hodnotou 1.6 Iracionální rovnice 1.7 Soustavy lineární a kvadratické nerovnice 1.8 Kvadratická nerovnice o jedné neznámé 1.9 Slovní úlohy na kvadratické rovnice
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie	

2. Funkce

37 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k oboru vzdělání - řeší rovnice, nerovnice a jejich soustavy včetně grafického znázornění - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací - řeší logaritmus a jeho výpočet - řeší základní exponenciální a logaritmické rovnice - řeší slovní úlohy	2.1 Pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce 2.2 Vlastnosti funkce - monotónnost, sudá, lichá, prostá, periodická, extrémní funkce 2.3 Konstantní a lineární funkce - graf, přímá úměra 2.4 Lineární funkce s absolutní hodnotou 2.5 Kvadratická funkce - vrchol paraboly, graf funkce a jeho posuny, průsečíky s osami 2.6 Kvadratická funkce s absolutní hodnotou 2.7 Lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost - graf, vlastnosti 2.8 Grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav 2.9 Mocninné funkce 2.10 Exponenciální fce - graf, posuny grafu 2.11 Základní typy exponenciálních rovnic 2.12 Inverzní funkce 2.13 Logaritmická funkce - obecný základ, přirozený, dekadický 2.14 Logaritmus a jeho výpočet, práce s kalkulačkou 2.15 Věty pro počítání s logaritmy 2.16 Základní typy logaritmické rovnic 2.17 Exponenciální rovnice řešené logaritmováním

pokrytí průřezových témat

Člověk a svět práce**Informační a komunikační technologie****3. Goniometrie a trigonometrie**

31 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - používá vlastností a vztahů mezi goniometrickými funkcemi při řešení goniometrických rovnic - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku - používá vlastností a vztahů mezi goniometrickými funkcemi k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	3.1 Úhel a jeho velikost, převody radiánů a stupňů 3.2 Funkce $\sin x$, $\cos x$, $\tan x$, $\cot x$, jejich vlastnosti a grafy 3.3 Základní typy goniometrických rovnic 3.4 Základní goniometrické vzorce 3.5 Úpravy výrazů obsahujících goniometrické funkce 3.6 Sinová a kosinová věta 3.7 Řešení obecného a pravoúhlého trojúhelníka v praxi

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie**Člověk a svět práce****4. Písemné práce a jejich rozbor**

8 hodin

- porozumí zadání úkolu - efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů - prokáže schopnost samostatné práce	
--	--

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí**Informační a komunikační technologie****Člověk a svět práce****3. ročník, 3 h týdně, povinný****Klíčové kompetence****MATEMATICKÉ KOMPETENCE**

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);

- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;
- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

1. Komplexní čísla

24 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá různé zápisy komplexních čísel - provádí početní operace s komplexními čísly - řeší jednoduché rovnice v oboru komplexních čísel - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	1.1 Zobrazení komplexního čísla 1.2 Algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla 1.3 Početní operace s komplexními čísly 1.4 Moivreova věta, mocnina a odmocnina komplexního čísla 1.5 Exponenciální tvar komplexního čísla 1.6 Kvadratické rovnice v oboru komplexních čísel 1.7 Slovní úlohy na komplexní čísla
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie	

2. Stereometrie

34 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin - určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin - charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části - určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie - využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - užívá a převádí jednotky objemu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	2.1 Polohové vztahy prostorových útvarů 2.2 Metrické vztahy prostorových útvarů 2.3 Tělesa a jejich sítě 2.4 Povrchy a objemy základních těles 2.5 Povrchy a objemy komolých těles 2.6 Koule, části koule 2.7 Povrchy a objemy složených těles 2.8 Povrch a objem tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce Člověk a životní prostředí	

3. Analytická geometrie lineárních útvarů v rovině

33 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů) - užije grafickou interpretaci operací s vektory - určí velikost úhlu dvou vektorů - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	3.1 Souřadnice bodu a jejich vzdálenost 3.2 Střed úsečky 3.3 Vektory a operace s nimi 3.4 Parametrické vyjádření přímky v rovině 3.5 Obecná rovnice přímky v rovině 3.6 Směrnicový tvar rovnice přímky v rovině 3.7 Vzájemná poloha přímek v rovině 3.8 Odchylka přímek v rovině 3.9 Vzdálenost bodu od přímky 3.10 Vzdálenost rovnoběžných přímek

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie**Člověk a svět práce**

4. Písemné práce a jejich rozbor

8 hodin

- porozumí zadání úkolu - efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů - prokáže schopnost samostatné práce	

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie**Člověk a svět práce****4. ročník, 3 h týdně, povinný****Klíčové kompetence****MATEMATICKÉ KOMPETENCE**

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

1. Posloupnosti

26 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	1.1 Definice posloupnosti a její vlastnosti 1.2 Aritmetická posloupnost 1.3 Geometrická posloupnost 1.4 Užití aritmetické posloupností v praxi 1.5 Užití geometrické posloupností v praxi 1.6 Základy finanční matematiky - změny cen zboží, směna peněz 1.7 Danění, úrok, úročení, spoření, úvěry, splátky úvěrů 1.8 Jednoduché a složené úrokování
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

2. Kombinatorika

21 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla) - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	2.1 Kombinatorické pravidlo součinu 2.2 Počítání s faktoriály 2.3 Variace bez opakování 2.4 Variace s opakováním 2.5 Permutace bez opakování 2.6 Kombinace bez opakování 2.7 Počítání s kombinačními čísly 2.8 Rovnice a nerovnice s kombinačními čísly 2.9 Slovní úlohy z kombinatoriky

pokrytí průřezových témat

Člověk a svět práce**Informační a komunikační technologie****3. Pravděpodobnost v praktických úlohách**

11 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu - určí pravděpodobnost náhodného jevu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	3.1 Náhodný pokus a výsledek náhodného pokusu 3.2 Náhodný jev a jeho pravděpodobnost 3.3 Klasická pravděpodobnost 3.4 Nezávislost jevů, Bernoulliho schéma

pokrytí průřezových témat

Člověk a svět práce**Člověk a životní prostředí****Informační a komunikační technologie****4. Statistika v praktických úlohách**

13 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku - sestaví tabulku četností - graficky znázorní rozdělení četností - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil) - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka) - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	4.1 Základní pojmy statistiky 4.2 Rozdělení četnosti 4.3 Charakteristiky polohy - aritmetický průměr, medián, modus, percentil 4.4 Charakteristiky variability - rozptyl, směrodatná odchylka 4.5 Statistická data v grafech a tabulkách 4.6 Aplikační úlohy statistiky

pokrytí průřezových témat

Člověk a svět práce**Člověk a životní prostředí****Informační a komunikační technologie****5. Aplikační úlohy s využitím funkcí, posloupností a trigonometrie**

7 hodin

- užívá matematických poznatků při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání	5.1 Souhrnné opakování učiva
---	------------------------------

- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie	

6. Písemné práce a jejich rozbor

6 hodin

- porozumí zadání úkolu - efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů - prokáže schopnost samostatné práce	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

Cvičení z matematiky
4. ročník, 1 h týdně, volitelný (bez skupiny)

1. Číselné obory

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- provádí aritmetické operace v množině reálných čísel - používá různé zápisy reálného čísla - používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu - provádí operace s mocninami a odmocninami - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	1.1 Přírozená čísla 1.2 Celá čísla 1.3 Racionální čísla 1.4 Reálná čísla 1.5 Komplexní čísla
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce	

2. Algebraické výrazy

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- provádí operace s mocninami a odmocninami - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny - počítá s faktoriály a kombinačními čísly	2.1 Algebraický výraz 2.2 Mnohočleny 2.3 Lomené výrazy 2.4 Výrazy s mocninami a odmocninami 2.5 Výrazy s faktoriály a kombinačními čísly

pokrytí průřezových témat

Člověk a svět práce**Informační a komunikační technologie**

3. Rovnice a nerovnice

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice - třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - počítá s faktoriály a kombinačními čísly v rovnicích	3.1 Lineární rovnice a jejich soustavy, rovnice s neznámou ve jmenovateli 3.2 Kvadratické rovnice 3.3 Rovnice s neznámou pod odmocninou 3.4 Lineární a kvadratické nerovnice a jejich soustavy

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí**Člověk a svět práce**

4. Funkce

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení využitím funkčních rovinných i prostorových útvarů - užívá různá analytická vyjádření přímky - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce	4.1 Základní poznatky o funkcích 4.2 Lineární funkce 4.3 Kvadratické funkce 4.4 Mocninné funkce 4.5 Lineární lomená funkce 4.6 Exponenciální a logaritmické funkce, rovnice a nerovnice 4.7 Goniometrické funkce, rovnice a nerovnice

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí**Informační a komunikační technologie**

5. Posloupnosti a řady, finanční matematika

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky	5.1 Základní poznatky o posloupnostech 5.2 Aritmetická posloupnost 5.3 Geometrická posloupnost 5.4 Limita posloupnosti a nekonečná geometrická řada 5.5 Využití posloupností pro řešení úloh z praxe

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

6. Planimetrie

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s	6.1 Planimetrické pojmy a poznatky 6.2 Trojúhelníky

matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah	6.3 Mnohoúhelníky 6.4 Kružnice a kruh 6.5 Geometrická zobrazení
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

7. Stereometrie

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek	7.1 Polohové vlastnosti útvarů v prostoru 7.2 Metrické vlastnosti útvarů v prostoru 7.3 Tělesa, objemy a povrchy
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie	

8. Analytická geometrie

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- určuje vzájemnou polohu dvou přímek, odchylku dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek - užívá různá analytická vyjádření přímky	8.1 Souřadnice bodu a vektoru v rovině 8.2 Analytická vyjádření přímky 8.3. Polohové a metrické vztahy přímky
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

9. Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem - užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	9.1 Kombinatorika 9.2 Pravděpodobnost 9.3 Statistika
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie	

10. Aplikace matematických poznatků

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	10.1 Aplikace a systematizace poznatků, příprava na maturitní zkoušku
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie	

11. Písemné práce

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- porozumí zadání úkolu - efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů - prokáže schopnost samostatné práce	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

5. Estetické vzdělávání

Estetické vzdělávání je uskutečňováno v rámci předmětu Český jazyk a literatura – viz bod 1.1 v rozsahu 160 hodin.

6. Vzdělávání pro zdraví

6.1 Tělesná výchova

Oblast Vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví.

Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- pociťovat radost a uspokojení z provádění tělesné (sportovní) činnosti;
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat;
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Oblast vzdělávání pro zdraví zahrnuje jednak učivo potřebné k péči o zdraví, k bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, poskytnutí neodkladné první pomoci, jednak učivo tělesné výchovy. Vzdělávací oblast by měla postupovat celým ŠVP: škola rozpracuje výsledky vzdělávání do vyučovacích předmětů (např. tematika učiva péče o zdraví se může objevit v občanské nauce, biologii, základech ekologie, tělesné výchově a odborných předmětech) nebo vzdělávacích modulů, případně kurzů a jiných forem. Pro oblast péče o zdraví lze vytvořit i samostatný vyučovací předmět.

Tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech, dnech (např. plavání, bruslení, hry, turistika) a jiných organizačních formách a podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci apod.). Tělesná výchova by měla žáky v pohybových projevech a zlepšování tělesného vzhledu pomocí přiměřených prostředků kultivovat. Pro žáky se zdravotním oslabením škola vytváří oddělení zdravotní tělesné výchovy.

Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu

- pomáhá k rozvoji tělesné zdatnosti a tím i vývoji k všestranně kultivované osobnosti;
- rozvíjí pohybové dovednosti a schopnosti s cílem dosáhnout optimálního pohybového rozvoje každého jedince;
- umožňuje větší seberealizaci a rozvoj adekvátního sebevědomí;
- ukazuje význam pravidel sportovních aktivit v životě jedince a jejich důsledky pro kolektivní citění.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chránit;
- rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- preferovat takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka (vzduch, voda, hluk, chemické látky aj.);
- pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a znali prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev;
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž; dovedli připravit a provádět tělesná cvičení a pohybové aktivity s cílem pozitivně působit na zdravotní stav organismu;
- usilovat o dosažení sportovní a pohybové gramotnosti;
- pociťovat radost a uspokojení z provádění tělesné (sportovní) činnosti;
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec;
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu;
- dosáhnout optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností.

b) Charakteristika učiva

- navazuje na znalosti a dovednosti získané na základní škole;
- seznamuje s odbornou terminologií a využitím nových informačních technologií při sportovních aktivitách;
- určuje zásady správného sportovního tréninku s prvky relaxace, regenerace a kompenzace;
- zdůrazňuje hygienu a bezpečnost při cvičení a tím prevenci úrazů a nemocí;

- eliminuje dopad komerční reklamy určující ideál krásy a podtrhuje správnou výživu a stravovací návyky;
- řeší prevenci rizikového návykového chování a zdůrazňuje pevné partnerské vztahy a zdravou sexualitu.

c) Pojetí výuky

- vyučování probíhá ve školní tělocvičně, posilovně, atletickém stadionu, venkovním hřišti s umělým povrchem ve dvouhodinových blocích praktického charakteru a v jednodinové dotaci navazující na zásady zdravého životního stylu;
- výuka se uskutečňuje formou skupinovou na stanovištích, frontovou při nácvičce a hromadnou při opakování naučených prvků;
- k výuce budou využívány i nové informační technologie vztahující se k turistice, horolezectví či vodáctví.

d) Hodnocení výsledků žáků

- plnění požadavků dle stanovených limitů;
- přihlídnutí k aktivitě a vztahu žáka ke sportovním činnostem;
- zapojení studenta do soutěží a disciplín v rámci školy, města, republiky;
- účast na sportovních kurzech a výcvicích;
- v pololetí a na konci školního roku hodnocení známkou.

e) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- osvojení pomůcek informativních a komunikativních technologií při turistice a sportovních aktivitách;
- rozvoj komunikativních dovedností v rámci použití přesné sportovní terminologie a vystupování při sportu spojené se zásadami kultury chování;
- v rámci personálních kompetencí rozlišit aktivitu výkonnostní, relaxační a volit různé techniky z hlediska uplatnění zdravého životního stylu;
- pomocí dodržování pravidel her a soutěží navazovat vstřícné mezilidské vztahy konfliktním sociálním stavům;
- samostatně plánovat sportovní aktivitu v každodenním běžném životě a mírnit rizika patologického chování.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchovávání

informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času.

Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;

- *osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;*
- *dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;*
- *osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.*

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKÁNÍ

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí.

1. Péče o zdraví

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - zdůvodní význam zdravého životního stylu - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - popíše vliv fyzického a psychického	1.1 Činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pracovní podmínky, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. 1.2 Duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví 1.3 Odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci, úrazu 1.4 Partnerské vztahy; lidská sexualita 1.5 Prevence úrazu a nemoci 1.6 Mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama

zatížení na lidský organismus - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie Občan v demokratické společnosti	

2. Ochrana člověka za mimořádných událostí

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným - uvede průvodce bakteriálních, virových a jiných onemocnění, zná způsoby ochrany před nimi - popíše základní anatomickou stavbu lidského těla a funkci orgánů v lidském těle	2.1 Biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav 2.2 Zdraví a nemoc 2.3 Osobní život a zdraví ohrožující situace 2.4 Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) 2.5 Základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování evakuace) 2.6 První pomoc 2.6.1 úrazy a náhlé zdravotní příhody 2.6.2 poranění při hromadném zasažení obyvatel 2.6.3 stavy bezprostředně ohrožující život
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

3. Zdroje informací

1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit	3.1 Internet, časopisy, televize

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

4. Pohybové dovednosti

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání - uplatňuje osvojené způsoby relaxace - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu)	4.1 Pořadová cvičení 4.2 Všestranně rozvíjející cvičení (překážkové dráhy) 4.3 Kondiční cvičení (těžké míče, švihadla, činky) 4.4 Koordináční cvičení 4.5 Kompenzační cvičení (overbally, velké míče) 4.6 Relaxační cvičení (hudba, podložky, jóga)

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

5. Gymnastika a tanec

12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu	5.1 Cvičení s náčiním (tyče, švihadly, míče), rozcvičky 5.2 Akrobacie 5.2.1 Kotoul vpřed, vzad, obměny 5.2.2 Stoj na lopatkách, stoj na hlavě, na ruce, přemet stranou 5.2.3 Sestava, odborné názvosloví 5.3 Cvičení na nářadí 5.3.1 Koza, bedna – roznožka, skrčka, odbočka 5.3.2 Hrazda – dosažná, výmyk předem, sešín 5.3.3 Sestava, odborné názvosloví 5.4 Šplh 5.4.1 Tyč a lano, základní prvky techniky 5.4.2 Soutěž ve šplhu 5.5 Cvičení bez náčiní a s náčiním

- pohybové činnosti nebo výkonu - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	5.6 Cvičení s hudbou a tanec 5.6.1 Aerobic – základní kroky 5.6.2 Aerobic – základní taneční kroky a rozpoznání taktů
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

6. Atletika

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - uplatňuje zásady sportovního tréninku - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	6.1 Běhy 6.1.1 Běžecká abeceda, zdokonalení a průprava sprintu 6.1.2 Starty 6.1.3 Sprint 100 m 6.1.4 Vytrvalostní běh do 3000 m na dráze, crossový běh do 20 minut v terénu 6.2 Skoky 6.2.1 Skok do dálky (z rozběhu) 6.2.2 Skok vysoký (flop) 6.3 Vrh 6.3.1 Vrh koulí 5 kg 6.4 Hody 6.4.1 Hod granátem
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

7. Pohybové hry

22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích	7.1 Basketbal 7.1.1 Základní pravidla, diagnostická hra herní činnosti jednotlivce 7.1.2 Dribling na místě a v pohybu 7.1.3 Přihrávání a chytání míče na místě a v pohybu 7.1.4 Obranný postoj a pohyb v obranném postoji

- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - uplatňuje zásady sportovního tréninku - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	7.1.5 Uvolňování s míčem na místě, krytí útočníka s míčem na místě 7.1.6 Rozskok – utkání 7.2 Volejbal 7.2.1 Základní pravidla 7.2.2 Herní činnosti jednotlivce: odbití oběma vrchem (prsty) 7.2.3 Herní činnosti jednotlivce: odbití oběma spodem (bagr) 7.2.4 Přihrávka 7.2.5 Modifikované utkání 3:3 (bez specializace na funkci – každý střední u sítě nahrává), taktika hry 7.3 Kopaná 7.3.1 Základní pravidla, diagnostická hra 7.3.2 Průpravná cvičení pro 1 hráče s 1 míčem 7.3.3 Herní činnosti jednotlivce: útočné 7.3.4 Herní činnosti jednotlivce: obranné 7.3.5 Utkání s menším počtem hráčů na menším hřišti 7.3.6 Utkání na oficiálním hřišti 7.4 Florbal 7.4.1 Základní pravidla 7.4.2 Základní postoj a držení hokejky 7.4.3 Herní činnosti jednotlivce: útočné 7.4.4 Herní činnosti jednotlivce: obranné 7.4.5 Herní činnosti brankaře 7.4.6 Taktika hry – utkání 7.5 Lední hokej a bruslení – základy 7.6 Alternativní hry – stolní tenis, streetball, softbal (soutěže v basketbale, florbale, kopané, plavání)
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

8. Úpoly

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	8.1 Přetahy, přetlaky, kombinované (smíšené) úpolové odpory, úpolové hry (soutěž jednotlivců, utkání družstev)
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

9. Testování tělesné zdatnosti

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	9.1 Motorické testy 9.2 Testy flexibility
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

10. Zdravotní tělesná výchova

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	10.1 Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení 10.2 Pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika 10.3 Kontraindikované pohybové aktivity
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

11. Turistika a sporty v přírodě

0 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- chová se v přírodě ekologicky - využívá různých forem turistiky	11.1 Příprava turistické akce 11.2 Orientace v krajině 11.3 Turistický kurz (různé typy prožitkových aktivit)
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

2. ročník, 2 h týdně, povinný**Klíčové kompetence****MATEMATICKÉ KOMPETENCE**

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

KOMPETENCE K UČENÍ

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání.

1. Péče o zdraví

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - zdůvodní význam zdravého životního stylu - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	1.1 Prevence úrazů a nemocí 1.2 Rizikové faktory poškozující zdraví 1.3 Rozvoj pozitivních stravovacích návyků 1.4 Odpovědný přístup k pohlavnímu životu 1.5 Masmédia a pohled na zdravý životní styl 1.6 Hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásada chování a jednání v různém prostředí
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

2. Ochrana člověka za mimořádných událostí

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- uvede původce bakteriálních, virových a jiných onemocnění, zná způsoby ochrany před nimi - popíše základní anatomickou stavbu lidského těla a funkci orgánů v lidském těle - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	2.1 Biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav 2.2 Zdraví a nemoc 2.3 Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) 2.4 Základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování evakuace)
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

3. Zdroje informací

1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže vyhledat potřebné informace oblasti zdraví a pohybu	3.1 Internet, časopisy, televize
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

4. Pohybové dovednosti

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazuje své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	4.1 Pořadová cvičení 4.2 Všestranně rozvíjející cvičení (překážkové dráhy) 4.3 Kondiční cvičení (těžké míče, švihadla, činky) 4.4 Koordinační cvičení 4.5 Kompenzační cvičení (overbally, velké míče) 4.6 Relaxační cvičení (hudba, podložky, jóga)
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

5. Gymnastika a tanec

12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti,	5.1 Cvičení s náčiním (tyče, švihadly, míče), rozcvičky 5.2 Akrobacie 5.2.1 odborné názvosloví 5.2.2 průprava na přemet vpřed, sestava, 5.3 Cvičení na náradí 5.3.1 Odborné názvosloví 5.3.2 Koza, bedna – roznožka, skrčka, odbočka 5.3.3 Kotoul na bedně 5.3.4 Hrazda – dosažná, výmyk, toč vzad, sestavy 5.4 Šplh 5.4.1 Šplh – rozvoj rychlosti 5.4.2 Šplh – soutěž ve šplhu 5.5 Cvičení bez náčiní a s náčiním 5.6 Cvičení s hudbou a tanec 5.6.1 Aerobic – základní kroky 5.6.2 Základní taneční kroky a rozpoznání taktů

ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

6. Atletika

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	6.1 Běhy 6.1.1 Nízký start, sprint 100 m 6.1.2 Běh na 400 m 6.1.3 Běh do 3000 m na dráze, crossový běh do 20 minut v terénu 6.2 Skoky 6.2.1 Skok do dálky (z rozběhu) 6.2.2 Skok vysoký, limit 120 cm (flop) 6.3 Vrh 6.3.1 Vrh koulí 5 kg, zdokonalení techniky 6.4 Hody 6.4.1 Hod granátem
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

7. Pohybové hry

22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	7.1 Basketbal 7.1.1 Technika střelby, střelba (různé druhy a vzdálenost), krytí útočníka při střelbě 7.1.2 Dvojtakt 7.1.3 Trestný hod 7.1.4 Obranné a útočné doskakování 7.1.5 Taktika hry, utkání 7.2 Volejbal 7.2.1 Herní činnost jednotlivce: odbití oběma vrchem (prsty) 7.2.2 Herní činnost jednotlivce: odbití oběma

- dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	spodem (bagr) 7.2.3 Odbití jednou spodem (podání) – přihrávka 7.2.4 Vrchní podání – přihrávka 7.2.5 Modifikované utkání 3:3 (bez specializace na funkci, taktika hry) 7.3 Kopaná 7.3.1 Herní činnost jednotlivce: útočné 7.3.2 Herní činnost jednotlivce: obranné 7.3.3 Obranné činnosti brankáře 7.3.4 Útočné činnosti brankáře 7.3.5 Utkání s menším počtem hráčů na menším hřišti 7.4 Florbal 7.4.1 Herní činnost jednotlivce: útočné 7.4.2 Herní činnost jednotlivce: obranné 7.4.3 Herní činnosti brankáře 7.4.4 Herní kombinace: útočné 7.4.5 Herní kombinace: obranné 7.4.6 Taktika hry, utkání 7.5 Lední hokej a bruslení – základy 7.6 Alternativní hry – stolní tenis, streetball, softbal (soutěže v basketbale, florbale, kopané, plavání)
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

8. Úpoly

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	8.1 Pády, prvky sebeobrany
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

9. Testování tělesné zdatnosti

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	9.1 Motorické testy 9.2 Testy flexibility
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

10. Zdravotní tělesná výchova

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	10.1 Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení 10.2 Pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika 10.3 Kontraindikované pohybové aktivity
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

3. ročník, 2 h týdně, povinný**Klíčové kompetence****MATEMATICKÉ KOMPETENCE**

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí.

1. Péče o zdraví

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí	1.1 Partnerské vztahy a sexualita 1.2 Prevence úrazů a nemocí 1.3 Rozvoj sociálních dovedností a péče o duševní zdraví 1.4 Činitelé ovlivňující pracovní a životní prostředí 1.5 Rizikové faktory poškozující zdraví, zdravý životní styl 1.6 Hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásada chování a jednání v různém prostředí

- dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí	

2. Ochrana člověka za mimořádných událostí

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- uvede původce bakteriálních, virových, a jiných onemocnění, zná způsoby ochrany před nimi - popíše základní anatomickou stavbu lidského těla a funkce orgánů v lidském těle - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	2.1 Biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav 2.2 Zdraví a nemoc 2.3 Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) 2.4 Základní úkoly ochrany obyvatelstva
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí	

3. Zdroje informací

1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	3.1 Internet, časopisy, televize
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

4. Pohybové dovednosti

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání - uplatňuje osvojené způsoby relaxace - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	4.1 Pořadová cvičení 4.2 Všestranně rozvíjející cvičení (překážkové dráhy) 4.3 Kondiční cvičení (těžké míče, švihadla, činky) 4.4 Koordináční cvičení 4.5 Kompenzační cvičení (overbally, velké míče) 4.6 Relaxační cvičení (hudba, podložky, jóga)

- volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - uplatňuje zásady sportovního tréninku	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

5. Gymnastika a tanec

12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	5.1 Cvičení s náčiním (tyče, švihadly, míče), rozcvičky 5.2 Akrobacie 5.2.1 Opakování a docvičování prvků 5.2.2 Kotoul vzad do stoje na rukou, sestava 5.2.3 Přemet vpřed, odborné názvosloví 5.2 Cvičení na nářadí 5.2.1 Procvičování prvků (přeskok) 5.2.2 Přemet přes bednu 5.2.3 Hrazda – dosažná, výmyk, toč vzad, sestavy 5.2.4 Odborné názvosloví 5.3 Šplh 5.3.1 Šplh ze sedu, bez pomoci nohou 5.3.2 Soutěž ve šplhu 5.4 Cvičení bez náčiní a s náčiním 5.5 Cvičení s hudbou a tanec – aerobik
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

6. Atletika

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými	6.1 Běhy 6.1.1 Nízký start, sprint 100 m, běh na 400 m 6.1.2 Vytrvalostní běh do 3000 m na dráze 6.1.3 Crossový běh do 20 minut v terénu 6.2 Skoky 6.2.1 Skok do dálky 6.2.2 Skok vysoký 6.3 Vrh 6.3.1 Vrh koulí 5 kg, zvládnutí na daný limit 6.4 Hody 6.4.1 Hod granátem

údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

7. Pohybové hry

22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat	7.1 Basketbal 7.1.1 Technika střelby, dvojtakt, trestný hod 7.1.2 Obranné a útočné doskakování 7.1.3 Propojování herních činností jednotlivce a různá řešení situace 1:1 7.1.4 Útočné kombinace, obranné kombinace 7.1.5 Taktika hry, utkání 7.2 Volejbal 7.2.1 Herní činnost jednotlivce: odbití oběma vrchem (prsty) 7.2.2 Herní činnost jednotlivce: odbití oběma spodem (bagr) 7.2.3 Odbití jednou spodem (podání) – přihrávka 7.2.4 Vrchní podání – přihrávka 7.2.5 Smeč, ulití – jednoblok 7.2.6 Vrchní podání – přihrávka 7.2.7 Organizace zápasu a rozhodování 7.2.8 Modifikované utkání 1:1, 2:2 7.2.8 Modifikované utkání 3:3 (bez specializace na funkci – každý střední u sítě nahrává), taktika hry 7.3 Kopaná 7.3.1 Herní činnost jednotlivce: útočné 7.3.2 Herní činnost jednotlivce: obranné 7.3.3 Herní činnosti brankáře – útočné, obranné 7.3.4 Standardní situace kombinace: útočná

výkony jednotlivců nebo týmu - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	7.3.5 Standardní situace kombinace: obranná 7.3.6 Utkání s menším počtem hráčů na menším hřišti, utkání na oficiálním hřišti 7.4 Florbal 7.4.1 Herní činnost jednotlivce: útočné, obranné 7.4.2 Herní činnosti brankaře 7.4.3 Herní systémy – obranné, útočné 7.4.4 Taktika hry, utkání 7.5 Lední hokej a bruslení – základy 7.6 Alternativní hry – stolní tenis, streetball, softbal (soutěže v basketbale, florbale, kopané, plavání)
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

8. Úpoly	2 hodiny
výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	8.1 Údery, kopy
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

9. Testování tělesné zdatnosti	3 hodiny
výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	9.1 Motorické testy 9.2 Testy flexibility
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

10. Zdravotní tělesná výchova	4 hodiny
výsledky vzdělávání	učivo
- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	10.1 Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení 10.2 Pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika 10.3 Kontraindikované pohybové aktivity
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí	

4. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

KOMPETENCE K UČENÍ

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání.

1. Péče o zdraví

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - zdůvodní význam zdravého životního stylu - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	1.1 Prevence úrazů a nemocí 1.2 Rozvoj sociálních dovedností a péče o duševní zdraví 1.3 Rizikové faktory poškozující zdraví, zdravý životní styl 1.4 Hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásada chování a jednání v různém prostředí
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

2. Ochrana člověka za mimořádných událostí

2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	2.1 Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) 2.2 Základní úkoly ochrany obyvatelstva
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí	

3. Zdroje informací

1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	3.1 Internet, časopisy, televize
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

4. Pohybové dovednosti

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	4.1 Pořadová cvičení 4.2 Všestranně rozvíjející cvičení (překážkové dráhy) 4.3 Kondiční cvičení (těžké míče, švihadla, činky) 4.4 Koordinační cvičení 4.5 Kompenzační cvičení (overbally, velké míče) 4.6 Relaxační cvičení (hudba, podložky, jóga)
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

5. Gymnastika a tanec

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	5.1 Cvičení s náčiním (tyče, švihadly, míče), rozcvičky 5.2 Akrobacie 5.2.1 Salto vpřed 5.2.2 Sestavy, odborné názvosloví opakování a docvičování prvků 5.3 Cvičení na náradí 5.3.1 Procvičování prvků 5.3.2 Odborné názvosloví 5.4 Šplh 5.4.1 Soutěž ve šplhu 5.5 Cvičení bez náčiní a s náčiním 5.6 Cvičení s hudbou a tanec

pokrytí průřezových témat
Člověk a životní prostředí

6. Atletika

12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	6.1 Běhy 6.1.1 Nízký start, sprint 100 m, běh na 400 m 6.1.2 Vytrvalostní běh do 3000 m na dráze, 6.1.3 Crossový běh do 20 minut v terénu 6.2 Skoky 6.2.1 Skok do dálky 6.2.2 Skok vysoký 6.3 Vrh – vrh koulí 5 kg 6.4 Hody – hod granátem

pokrytí průřezových témat
Člověk a životní prostředí

7. Pohybové hry

16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu	7.1 Basketbal 7.1.1 Zdokonalování herních kombinací 7.1.2 Hra družstev 7.2 Volejbal 7.2.1 Zdokonalování herních kombinací 7.2.2 Hra družstev 7.3 Kopaná 7.3.1 Zdokonalování herních kombinací 7.3.2 Hra družstev 7.4 Florbal 7.4.1 Zdokonalování herních kombinací 7.4.2 Hra družstev 7.5 Lední hokej a bruslení 7.6 Alternativní hry – stolní tenis, streetball, softbal (soutěže v basketbale, florbale, kopané, plavání)

pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu - volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - uplatňuje zásady sportovního tréninku	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Člověk a životní prostředí Informační a komunikační technologie	

8. Úpoly 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	8.1 Opakování a zdokonalování
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

9. Testování tělesné zdatnosti 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	9.1 Motorické testy 9.2 Testy flexibility
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

10. Zdravotní tělesná výchova

3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	10.1 Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení 10.2 Pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika 10.3 Kontraindikované pohybové aktivity
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti	

6.2 Zdravotní tělesná výchova

Oblast vzdělávání pro zdraví zahrnuje jednak učivo potřebné k péči o vlastní zdraví, k bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, poskytnutí neodkladné první pomoci, jednak učivo tělesné výchovy.

Zdravotní tělesná výchova se vyučuje podle speciálních učebních osnov ve skupinách zdravotně oslabených žáků. Jde o záměrně vedený didaktický proces, jehož posláním je zprostředkovat zdravotně oslabeným osobám pohybovou kompetenci vymezenou cíli a úkoly.

Tento tematický okruh je adekvátní náhradou povinné tělesné výchovy, popř. slouží jako rozšíření pohybové nabídky. Škola tak dokáže vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (případně II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení.

Skupina	Charakteristika zdravotního stavu	Povolené pohybové aktivity
I.	Jedinci zdraví, přiměřeně vyvinutí, s vysokým stupněm trénovanosti.	Školní TV a sport v plném rozsahu bez omezení (vyjma omezení podle věku a pohlaví)
II.	Jedinci zdraví, méně trénovaní	Školní TV a sport v plném rozsahu bez omezení (vyjma omezení podle věku a pohlaví)
III.	Jedinci oslabení s trvalými nebo dočasnými odchylkami tělesného vývoje	Školní TV s úlevami a zdravotní TV, výjimečně sportovní činnost dle stupně oslabení
IV.	Jedinci nemocní	Léčebná TV, zákaz tréninku i školní TV

Zatímco tělesná výchova a sport osob I. – III. zdravotní skupiny jsou zajišťovány pedagogy, cvičiteli a trenéry příslušné kvalifikace, léčebná tělesná výchova spadá do kompetence fyzioterapeutů (oblast zdravotnictví).

Pro osoby se zdravotním oslabením je cíleně zaměřená pohybová aktivita jednou ze základních životních nutností. Podílí se na odstraňování důsledků zdravotního oslabení, zvyšuje funkční výkonnost člověka a vede ke zlepšení zdravotního stavu.

Pojetí vyučovacího předmětu**a) Obecné cíle vyučovacího předmětu**

Zdravotní tělesná výchova je formou volitelné tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem a pro žáky, kteří mají zájem na

dalším zdokonalování a upevňování svého zdraví. Přednostně budou zařazováni žáci s doporučením od lékaře. Využívá činnosti a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek. Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

Pravidelná pohybová aktivita představuje vysoce účinnou, v praxi dosud málo doceněnou léčebnou složku pro většinu pacientů trpících civilizačními chorobami.

Z komplexního pohledu je cílem Zdravotní tělesné výchovy racionálním způsobem zprostředkovat vliv specificky zaměřené pohybové aktivity v rozsahu, který odpovídá zdravotnímu stavu a úrovni tělesné zdatnosti oslabeného jedince. Mimo to je nutné dbát na zlepšení pohybové a funkční výkonnosti organismu spolu s dosažením optimálního tělesného, duševního a pohybového rozvoje (Hošková, Matoušková, 2000).

Těmto cílům jsou podřízeny zdravotní, vzdělávací a výchovné úkoly tělovýchovného procesu:

- úkol zdravotní – předcházet nejrůznějším psychosomatickým poruchám získáním optimálních pohybových návyků a eliminovat tak důsledky negativního životního stylu, pozitivně ovlivňovat stupeň zdravotního oslabení, zvyšovat funkční výkonnost organismu a celkovou zdatnost;
- úkol vzdělávací – vybavit cvičence základními pohybovými dovednostmi a návyky, prohloubit jejich znalosti o vlastním oslabení a možnostech jeho účinného ovlivňování;
- úkol výchovný – vytvořit u cvičence pozitivní vztah k pohybové aktivitě, která povede k trvalému pohybovému režimu a k dalším hygienickým návykům; utvářet pocit sebedůvěry ve vlastní síly a schopnosti, k životnímu optimismu.

b) Charakteristika učiva

Zaměření vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků a žáci jsou vedeni k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější hodnoty;
- vyvážení stavu tělesné, duševní pohody a k vnímání radostných prožitků z pohybu;
- získávání základní orientace co je zdravé, co může zdraví prospět, co ne, co ho ohrožuje;
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu;
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy s volným úsilím;
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i mimo školu.

Zdravotní tělesná výchova je vyučována dle doporučení lékaře. Předmětem je např. speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, pohybové aktivity, které jsou prospěšné pro zdravý tělesný rozvoj či kontraindikované pohybové aktivity.

c) Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Význam zdravotní tělesné výchovy vzrůstá vzhledem k tomu, že se stále častěji projevují negativní důsledky civilizace. Civilizační choroby a další činitelé ohrožují zdraví jedinců. Pro ně je cíleně zaměřená pohybová aktivita jednou ze základních životních potřeb. Podílí se na odstraňování důsledků zdravotního oslabení, zvyšuje funkční výkonnost, vede ke zlepšení zdravotního stavu.

Obecné požadavky, které v souladu s cíli výchovy a zákonitostmi vyučovacího procesu určují charakter vyučování a ovlivňují jeho efektivitu:

- zásada uvědomělosti – spočívá v pochopení smyslu a podstaty prováděné činnosti;
- zásada názornosti – znamená důkladné vytvoření představy pohybu a pohybového stereotypu;

- zásada soustavnosti – předávané vědomosti a dovednosti mají tvořit logicky ucelený systém, cvičenec je veden k soustavnosti tak, aby se pohybový režim stal základní hygienickou potřebou, přirozenou součástí životního stylu;
- zásada přiměřenosti – obsah i rozsah učiva, jeho obtížnost a používané způsoby mají odpovídat především zdravotnímu stavu jedince, dále je třeba brát v úvahu psychický rozvoj, tělesné schopnosti a pohybové zkušenosti, věkové a individuální zvláštnosti;
- zásada trvalosti – výsledkem působení ve zdravotní TV mají být trvalé vědomosti, dovednosti, pohybové návyky, které se stanou nedílnou součástí celoživotní orientace ke zdravému způsobu života.

d) Pojetí výuky

Náplň výuky v oblasti zdravotní tělesné výchovy vyplývá z doporučení lékaře. Vzdělávání v této oblasti směřuje k tomu, aby žák:

- volil vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení;
- dokázal rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;
- byl schopen zhodnotit své pohybové možnosti;
- dosahoval osobního zlepšování z nabídky pohybových aktivit.

Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Žákovi jsou rovněž předkládány konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáka.

Obsah zdravotní tělesné výchovy je tak tvořen jednak speciální pohybovou činností, která podporuje zdravé dýchání, držení těla a pozitivně ovlivňuje žákovo zdravotní oslabení, jednak pohybovou činností rozvíjející celkový rozvoj pohybových dovedností. Žáci jsou upozorňováni na nevhodné a kontraindikační pohybové aktivity a cviky, které by jim mohly spíše uškodit.

Základním prostředkem Zdravotní tělesné výchovy jsou kompenzační (vyrovnávací) cvičení, mezi něž patří:

- cvičení, která vedou k vytváření a upevňování vzpřímeného držení těla (cvičení uvolňovací, protahovací a posilovací);
- dechová cvičení;
- relaxační cvičení.

Obsah vyučovací hodiny se přizpůsobuje:

- druhu zdravotního oslabení;
- zdravotnímu stavu;
- biologickému věku;
- pohlaví;
- pohybovému rozvoji žáků a jejich předcházející pohybové přípravě;
- funkční zdatnosti cvičenců;
- zájmu cvičenců.

e) Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení výkonu žáka bere pedagog zřetel na druh zdravotního oslabení žáka. Zdůrazňována je tak zejména motivační funkce hodnocení, kdy je pozitivně hodnocena zejména snaha a zájem žáka, na vlastní výkon žáka je tak kladen menší důraz.

V celkovém hodnocení v pololetí a na konci školního roku, kdy je žák klasifikován známkou, se zohledňuje především aktivita a vztah žáka ke sportovním činnostem.

f) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot;
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů;
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí;
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje;
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví;
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.;
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí;
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství a humanitě se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;

- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času.

Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K CELOŽIVOTNÍMU UČENÍ

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich rozhodování, připravujeme je na celoživotní učení;
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení, a tím je motivujeme;
- podporujeme samostatnost a tvořivost;
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti;
- ve výuce se zaměřujeme přednostně na činnostní vyučování dovedností, učivo používáme jako prostředek k jejich získání;

- umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry;
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi;
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků, oceňujeme jejich pokrok, učíme trpělivosti a povzbuzujeme je;
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKÁNÍ

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci; kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme;
- při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí; měníme pracovní podmínky, vedeme žáky k přizpůsobení se novým pracovním podmínkám;
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností;
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení; netolerujeme nevhodné zacházení s nimi;
- umožňujeme žákům prezentovat výsledek své práce.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- vytváříme přátelskou atmosféru;
- podporujeme skupinovou práci ve výuce, upřednostňujeme za členění všech žáků a střídání rolí žáků ve skupině;
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu;
- vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují a pomáhají si;
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle;
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů;
- respektujeme individualitu žáka;
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu;
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině;
- vedeme žáky k odmítání všeho, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli;
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na nichž se žáci sami podíleli.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- učíme žáky nebát se problémů; vytváříme praktické problémové úlohy a situace, učíme žáky prakticky problémy řešit;
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak mu ukázat cestu ke správnému řešení;
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení;
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů;
- v rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vytváříme příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu a umožňujeme jim spolupráci;
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace;
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování;
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor a vhodně argumentovali;
- učíme žáky naslouchat druhým, vést dialog;
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků;
- podporujeme kritiku a sebekritiku;

- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem;
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí;
- rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření (s ohledem na jejich účinnost);
- kázeňské přestupky řešíme individuálně;
- problémy se snažíme řešit věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí;
- při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu); řádně probereme, vysvětlíme;
- v rámci svého předmětu a své působnosti seznamujeme žáky s právními normami;
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí;
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům;
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku;
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí;
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do sportovního dění a k tvořivosti účastí na sportovních akcích, popř. účastí na jejich organizaci a účasti v různých soutěžích;
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).

Všechny ročníky, 2 h týdně, volitelný (bez skupiny)

1. Zdravotní tělesná výchova

33 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- umí vyhodnotit své pohybové a zdatnostní možnosti - uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - zvládá jednoduchá cvičení dle vlastního oslabení - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení - získá kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - vyhýbá se činností, které jsou kontraproduktivní zdravotnímu oslabení - zvládá základní techniku speciálních cvičení, korigovat techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele - uvědomuje si rozdíly mezi kvalitním a špatným cvičením, umí poznat chyby u sebe i u jiných	1.1 Význam pohybu pro zdraví 1.2 Průpravné cviky, strečink 1.3 Dýchání, tepová frekvence 1.4 Stavba těla, svaly, těžiště, pocity, uvědomování si těla, správné držení těla 1.5 Hygiena při pohybové aktivitě, komunikace, ovládání sebe sama 1.6 Základní poskytování první pomoci 1.6.1 Speciální cvičení 1.7 Motorické testy 1.7.1 Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti 1.8 Plavání 1.9 Turistika 1.10 Cykloturistika
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Občan v demokratické společnosti Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie	

7. Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

7.1 Informační a komunikační technologie

Cílem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení, používaného v příslušné profesní oblasti). Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií, a tedy i cílů výuky, je, aby žák zvládl efektivně pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií) a komunikovat pomocí Internetu. Podstatnou část vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích představuje práce s výpočetní technikou.

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je dále vhodné rozšířit dle aktuálních vzdělávacích potřeb, jejichž příčinou mohou být změny na trhu práce, vývoj informačních a komunikačních technologií a specifika oboru, v němž je žák připravován.

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu

- naučí žáky pracovat s prostředky informačních technologií a pracovat s informacemi;
- připraví žáky k tomu, aby efektivně využívali prostředky informačních technologií jak v průběhu přípravy v jiných předmětech, tak v dalším vzdělávání i výkonu povolání, ale i v soukromém a občanském životě;
- umožní žákům pracovat se základním kancelářským softwarem a s dalším aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení, používaného v profesní oblasti).

b) Charakteristika učiva

- naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém;
- umí na uživatelské úrovni pracovat se základním kancelářským softwarem (textový editor, tabulkový procesor, návrh jednoduché prezentace, práce s jednoduchou databází);
- seznámí se s dalším běžným aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení, používaného v příslušné profesní oblasti);
- žák zvládá efektivně pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií) a dovede komunikovat pomocí Internetu a elektronické pošty;
- umí zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné souvislé texty na PC na běžná i odborná témata, pracovní a jiné písemnosti (žádosti a podání na instituce, zaměstnavatelům apod., strukturovaný životopis, vyplňovat formuláře aj.);
- žák zvládá obsluhu tiskárny, scanneru.

c) Pojetí výuky

- učivo bude vysvětlováno v opakujících se celcích, které se ve vyšších ročnících budou zaměřovat na prohlubování znalostí;
- těžištěm výuky je, že po výkladu bude následovat okamžité provádění praktických úkolů;
- vyučování bude probíhat v učebně ICT;

- třída bude dělena na skupiny tak, aby u každé počítačové stanici seděl jeden žák;
- při výkladu budou použity vhodné prezentační pomůcky (nástěnné obrazy, dataprojektor apod.);
- žáci si budou poznatky zapisovat to sešitů.

d) Hodnocení výsledků žáků

- žák je hodnocen za grafickou úpravu, nápaditost, samostatnost a dovednost při zpracování daných témat;
- minimálně dvakrát za pololetí žák vypracuje samostatný úkol, který je koncipován tak, aby žák prokázal nejen naučené znalosti, ale i vlastní nápaditost a dovednost;
- ročník bude uzavírat komplexní praktická úloha (možnost týmové práce);
- hodnocení známkou nebo bodovým systémem.

e) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- rozvíjí dovednosti v hledání informací z různých oblastí pomocí Internetu;
- rozvíjí grafickou představivost (technické kreslení, matematika), estetičnost písemného projevu (český jazyk), komunikaci pomocí internetu (e-mail, chat);
- má mezipředmětový charakter, prolíná velkým počtem vyučovacích předmětů, např. český jazyk, ekonomika, základy kreslení, přírodovědné vzdělávání aj.;
- kultivace písemných projevů;
- získávání informací o pracovních místech prostřednictvím internetu, technická dokumentace;
- prohlubuje komunikativní dovednosti a dovednost spolupracovat;
- zvažuje různé zdroje dat;
- umí se radit s lidmi ve svém okolí;
- naučí se vytvářet a uspořádávat dokumentaci;
- rozumí grafům, diagramům a tabulkám;
- je schopen spolupráce a práce v týmu.

Průřezová témata

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně.

Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou

vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

KOMPETENCE K UČENÍ

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

1. Hardware počítače

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál)	1.1 Základní pojmy, rozdělení hardwaru 1.2 Základní jednotka 1.3 Vnější paměti (záznamová média) 1.4 Vstupní a výstupní zařízení
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

2. Software, operační systémy

8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky	2.1 Informační systém školy, SW pro týmovou spolupráci a komunikaci 2.2 Rozdělení SW, ochrana autorských práv, typy licencí, základní aplikačně programové vybavení
- pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí	2.3 Operační systém, druhy operačních systémů, data, soubor, adresář, nastavení OS 2.4 Operační systém Windows 2.4.1 Grafické prostředí – ovládání, nastavení 2.4.2 Práce s okny, soubory, složkami, souborový manažer (průzkumník)

	2.5 Náповěda, manuál
- orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním progr. vybavením i běžným hardware - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací; - vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

3. Ochrana dat

4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky	3.1 Uživatelské účty, přístupová práva, hesla 3.2 Viry, antivirová ochrana, zálohování 3.3 Komprese dat
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

4. Textový editor

22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra) - používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje	4.1 SW pro práci s textem, typografická pravidla 4.2 Microsoft Word – popis a nastavení prostředí, formát stránky 4.3 Editace textu – psaní, mazání, kopírování, přesun, vyhledávání, pravopis 4.4 Formátování textu – písmo, odstavec, odrážky a číslování, sloupce, tabulátory

zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) - vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.);	4.5 Záhloví a zápatí, číslování stránek, tisk 4.6 Vkládání objektů – tabulky, obrázky, kliparty 4.7 Import a export dat
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

5. Počítačové sítě

6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky	5.1 Počítačová síť, server, pracovní stanice 5.2 Možnosti připojení k síti 5.3 Topologie sítí 5.4 Hardwarové prvky poč. sítě 5.5 Specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

6. Informační zdroje, internet

8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- ovládá další běžné prostředky online a off-line komunikace a výměny dat - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání - získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování - orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává - zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití; - uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému	6.1 Internet – popis a princip, přístup k internetu 6.2 Přenosové protokoly, domény, adresace 6.3 Prohlížeče – popis prostředí, funkce 6.4 Vyhledávání informací, práce s informacemi – vyhledávače 6.5 Komunikace prostřednictvím internetu – e-mail, konference, diskusní fórum, chat, ICQ atd. 6.6 Vystavení vlastních dat na Internetu

- správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele - rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.). - komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření; - využívá nástroje pro organizování a plánování (specializované SW nástroje, případně jako další funkce sofistikovaného poštovního klienta);	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce	

7. Algoritmizace

8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce)	7.1 Algoritmus – vlastnosti 7.2 Vývojový diagram 7.3 Rozhodování 7.4 Cyklus
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

2. ročník, 2 h týdně, povinný**Klíčové kompetence****MATEMATICKÉ KOMPETENCE**

- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

KOMPETENCE K UČENÍ

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

1. Tabulkový kalkulátor

22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk)	1.1 SW pro práci s tabulkami 1.2 Microsoft Excel – popis a nastavení prostředí, formát stránky 1.3 Editace buněk, formát buněk 1.4 Formát sloupců a řádků, práce s listy 1.5 Tvorba vzorců, základní matematické a statistické funkce, absolutní a relativní odkaz 1.6 Podmíněné formátování, seřazení,

	filtrování 1.7 Grafy 1.8 Spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat...) 1.9 Import a export dat, tisk
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie	

2. Relační databáze

10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk)	2.1 Základní pojmy a principy, oblasti použití 2.2 Struktura databáze, záznam, položka 2.3 Návrh databáze, vkládání dat, import a export dat 2.4 Relace, typy relací 2.5 Formuláře a sestavy 2.6 Vyhledávací dotazy, filtrování dat 2.7 Základy tvorby maker a jejich použití
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

3. Úvod do počítačové grafiky

26 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje	3.1 Základní pojmy, bitmapy, vekt. grafika 3.2 Základní grafické formáty (bmp, gif, jpg, png) 3.3 Možnosti získání obrázků 3.4 Práce s dig. fotografií (Zoner Photo Studio) 3.4.1 Popis prostředí programu 3.4.2 Změna orientace, velikosti, rozlišení, formátu, počtu barev atd. 3.4.3 Úprava obrázku – ořez, redukce červ. očí, klonovací razítko a další 3.5 Digitální fotoaparát – základní pojmy (parametry) 3.6 Tvorba vektorové grafiky (Zoner Callisto) 3.6.1 Kreslení a vkládání objektů 3.6.2 Nastavení vlastností objektů, práce s nimi 3.6.3 Export obrázků
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

4. Prezentace

8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací, atp.) - používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem);	4.1 Typy prezentací, způsoby prezentace, základní pravidla 4.2 SW pro práci s prezentacemi 4.3 Microsoft PowerPoint – popis a nastavení prostředí 4.4 Tvorba snímku, vkládání objektů, formátování 4.5 Animace, přechody snímků, časování, zvuk a video 4.6 Způsoby uložení, tisk
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie	

8. Ekonomické vzdělávání

8.1 Ekonomika

Cílem obsahového okruhu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Obsahový okruh není zpracován zvlášť pro jednotlivé obory vzdělání, ale tak, aby byl využitelný pro všechny obory vzdělání. Provázání na vlastní odbornost zajistí škola ve svém ŠVP a vyučující přímo ve výuce.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků.

Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovědním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání.

Obsahový okruh je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecné cíle vyučovacího předmětu

Poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti ekonomiky, které jim umožní efektivní a hospodárné chování s důrazem také na správnou orientaci v etice jednání člověka zejména v dodržování oblasti práva demokratické společnosti. S ohledem na předcházející bod celkově zvládnout základ způsobu myšlení, které vyžaduje tržní hospodářství a situace na trhu práce, a které je nezbytné pro odpovědné rozhodování každého občana - spotřebitele, resp. zaměstnance či podnikatele.

Vést žáky k zodpovědnosti za vlastní život a pracovní kariéru a to zejména ve vazbě na úroveň a typy vzdělání tak, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a připraveni na jeho změny a nutnost přizpůsobivosti a mobility.

b) Charakteristika učiva

- Zajistit, aby žáci ovládali základní ekonomické pojmy pro schopnost odborné komunikace při důležitých jednáních a při vyjadřování v úřední korespondenci. Současně rozvíjet jejich schopnost vyhledávat a posuzovat informace z různých medií a především z Internetu.
- Zorientovat žáky na pracovním trhu, v hospodářské struktuře státu a našeho regionu a seznamovat je s alternativami a možnostmi profesního uplatnění.
- Vysvětlit základní podmínky práv a povinností vyplývajících z pracovního poměru, ze soukromého podnikání nebo z nezaměstnanosti z pohledu zákonů a vlastní praxe.
- Získávání schopnosti orientace v oblasti financí v základních vazbách na mzdy, platy, daňové výkaznictví, z oblasti práce bank a pojišťoven ap.
- Rozvíjet komunikativní - verbální i písemné dovednosti a schopnosti žáků řešit svou prezentaci se zaměstnavateli a řešit variační nebo problémové situace související s vlastním ekonomickým zapojením i do podnikání.

c) Pojetí výuky

- Učivo je probíráno v dílčích celcích, které mají vždy určitý společný základ. Obsah kapitol je teoreticky vysvětlen výkladem a doplněn řízenými rozhovory a následně procvičen na případových situacích a příkladech z praxe. Důležitou součástí probírané látky je širší diskuse s reakcí na názory, otázky a připomínky žáků.
- K výuce jsou využity jako pomůcky vzory různých typů ekonomické a personální dokumentace, resp. tiskopisů. Součástí výkladu je také využití AV techniky jako doplňku k pochopení problematiky přístupnější formou.

- Žáci si vedou základní poznámky v sešitech zejména o definicích ekonomických pojmů a se stručnými citacemi zákonů s vysvětlivkami.
- Součástí výuky ve 4. ročníku je návštěva a beseda budoucích absolventů na úřadu práce. Svoji úlohu pro tento předmět má odborný výcvik v dílnách a dále absolvované exkurze ve firmách a různá další školní spolupráce s nimi v průběhu celého studia.

d) Hodnocení výsledků žáků

- Správné řešení příkladů z probírané problematiky bude prověřováno různými metodami jako jsou připravené nestandardizované kognitivní testy, dále pak písemné i ústní ověřování znalostí především v schopnosti řešit a aplikovat teoretické znalosti na případové situace.
- Zhodnocení individuální aktivity při diskusích a správného zpracování zadaných úkolů v práci s dokumentací a vyhledávání informací na Internetu.
- Nabyté znalosti jsou také součástí ústní části maturitní zkoušky.

e) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Tento odborný předmět přináší novou oblast pro rozšíření znalostí žáků, kteří jsou v této tématice často vystavováni konfrontaci teorie s praxí zejména pak po příchodu absolventů do pracovního života.

V průběhu čtvrtého ročníku se žáci v rámci ekonomického vzdělávání zúčastní besedy na úřadu práce v rozsahu 2 hodin, kde se seznámí se situací na trhu práce, možnostmi rekvalifikace, soukromého podnikání, ale také s možnostmi pokračování v některé z dalších forem studia.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně.

Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

1. *Individuální příprava na pracovní trh*
 - *písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;*
 - *vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení.*
2. *Svět vzdělávání*
 - *význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;*
 - *formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace.*
3. *Svět práce*
 - *trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;*
 - *nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;*
 - *zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.*
4. *Podpora státu ve sféře zaměstnanosti*
 - *služby kariérového poradenství;*
 - *zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.*

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu

s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Klíčové kompetence

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat predsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní;
- učit se používat nové aplikace;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení;
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

KOMPETENCE K UČENÍ

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Odborné kompetence**JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE, TZN. ABY ABSOLVENTI:**

- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky.

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana);
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti.

ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PROVOZU, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- ovládali základní dovednosti z výpočetní techniky, přípravu vstupních dat, orientovali se ve výstupních údajích;
- rozuměli základním pojmům a vztahům v oblasti ekonomiky a informačních soustav, v oblasti metod plánování a ekonomiky práce;
- pracovali s normami a odbornou literaturou;
- řídili menší pracovní kolektiv.

3. ročník, 2 h týdně, povinný**1. Podnikání****45 hodin**

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - vypočítá výsledek hospodaření - vypočítá čistou mzdu - vysvětlí zásady daňové evidence	1.1 Ekonomické systémy 1.2 Trh a subjekty trhu 1.3 Zboží, cena 1.4 Nabídka, poptávka 1.5 Tržní rovnováha 1.6 Podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích 1.7 Kdo může podnikat 1.8 Živnosti 1.9 Obchodní společnosti 1.10 Podnikatelský záměr 1.11 Zakladatelský rozpočet 1.12 Povinnosti podnikatele 1.13 Náklady, jejich členění a snižování 1.14 Výnosy a jejich zvyšování 1.15 Kalkulace ceny 1.16 Výsledek hospodaření, zisk, ztráta 1.17 Trh práce

	1.18 Získání zaměstnání, životopis, pracovní pohovor 1.19 Vznik pracovněprávního vztahu 1.20 Podmínky pracovního poměru 1.21 Ukončení pracovního poměru 1.22 Práce konané mimo pracovní poměr 1.23 Ztráta zaměstnání, evidence úřadu práce, podpora v nezaměstnanosti 1.24 Mzda a mzdové předpisy 1.25 Složky mzdy 1.26 Časová, úkolová a podílová mzda, výpočet 1.27 Hrubá a čistá mzda, částka k výplatě 1.28 Dávky nemocenského pojištění 1.29 Zásady daňové evidence 1.30 Evidence příjmů a výdajů 1.31 Evidence majetku, pohledávek a závazků 1.32 Oběžný majetek 1.33 Průběh pořízení oběžného majetku 1.34 Evidence oběžného majetku 1.35 Dlouhodobý majetek 1.36 Pořízení dlouhodobého majetku 1.37 Opotřebení dlouhodobého majetku 1.38 Evidence dlouhodobého majetku 1.39 Vyřazení dlouhodobého majetku 1.40 Daňová evidence v případě plátců DPH
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce Člověk a životní prostředí	

2. Finanční vzdělávání

19 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům	2.1 Finanční trh 2.2 Instituce působící na finančním trhu 2.3 Peníze 2.4 Hotovostní a bezhotovostní placení 2.5 Placení v cizí měně, kurzovní lístek 2.6 Úroková míra, RPSN 2.7 Ceny produktů na finančním trhu 2.8 Výpočet úroků z vkladů, úročení úvěrů 2.9 Bankovní vklady 2.10 Úvěrové produkty 2.11 Účelové a neúčelové úvěry 2.12 Debetní a kreditní platební karty 2.13 Pojištění 2.14 Pojistné produkty 2.15 Inflace

- charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk v demokratické společnosti Člověk a svět práce	

4. ročník, 1 h týdně, povinný

1. Daně 18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát - provede jednoduchý výpočet daní - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	1.1 Státní rozpočet 1.2 Daně a daňová soustava 1.3 Finanční správa 1.4 Daňové tvrzení a placení daní 1.5 Nepřímé daně – DPH 1.6 Ostatní nepřímé daně 1.7 Přímé daně – daň z příjmu FO a PO 1.8 Ostatní přímé daně 1.9 Daňové výpočty 1.10 Daňové přiznání 1.11 Roční zúčtování daně u závislé činnosti 1.12 Zdravotní pojištění 1.13 Sociální pojištění 1.14 Daňové a účetní doklady
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Informační a komunikační technologie Občan v demokratické společnosti	

2. Marketing 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí, co je marketingová strategie - zpracuje jednoduchý průzkum trhu - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru	2.1 Podstata marketingu 2.2 Průzkum trhu 2.3 Produkt, cena, distribuce, propagace
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Člověk a svět práce Člověk a životní prostředí	

3. Management 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí tři úrovně managementu - popíše základní zásady řízení - zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	3.1 Dělení managementu 3.2 Funkce managementu – plánování, organizování, vedení, kontrolování

pokrytí průřezových témat

Člověk a svět práce

Člověk a životní prostředí

Informační a komunikační technologie